

Platné znění relevantních částí novelizovaných zákonů s vyznačením navrhovaných změn

ČÁST PRVNÍ

Změna zákona o matrikách, jménu a příjmení

Pozn.: v textu jsou již zahrnuty změny obsažené v návrhu zákona, kterým se mění některé zákony na úseku vnitřní správy (sněmovní tisk č. 301, senátní tisk č. 125)

§ 1a

V tomto zákoně se ~~nezletilým~~ **dítětem** rozumí fyzická osoba mladší 18 let, která nenabyla plné svéprávnosti.

§ 4

Úřad s rozšířenou působností

(1) Úřad s rozšířenou působností provádí kontrolu vedení matričních knih a sbírek listin, a to u všech matričních úřadů ve svém územním obvodu nejméně jednou ročně.

(2) Úřad s rozšířenou působností provádí ověřování (§ 28) rodných, oddacích a úmrtních listů a dokladů o partnerství (dále jen „matriční doklad“), **doslovných výpisů z matričních knih**, vysvědčení o právní způsobilosti k uzavření manželství, vysvědčení o právní způsobilosti ke vstupu do partnerství a potvrzení o údajích zapsaných v matriční knize a potvrzení o údajích uváděných ve sbírce listin a v druhopisu matriční knihy vedené do 31. prosince 1958, jde-li o narození, uzavření manželství nebo úmrtí, vydaných matričními úřady, které jsou zařazeny do jeho správního obvodu.

(3) Úřad s rozšířenou působností vede a aktualizuje sbírku listin a vede a aktualizuje druhopisy matričních knih vedených do 31. prosince 1958, jde-li o narození, uzavření manželství nebo úmrtí, pro matriční úřady zařazené v jeho správním obvodu.

§ 4a

Krajský úřad

~~(1) Krajský úřad kontroluje výkon přenesené působnosti na úseku matrik, užívání a změny jména a příjmení u úřadů s rozšířenou působností ve svém správním obvodu nejméně jednou ročně.~~

(1) Krajský úřad kontroluje výkon přenesené působnosti na úseku

- a) **matrik u úřadů s rozšířenou působností ve svém správním obvodu nejméně jednou za 2 roky,**
- b) **užívání a změny jména a příjmení u matričních úřadů a úřadů s rozšířenou působností ve svém správním obvodu nejméně jednou za 5 let.**

(2) Krajský úřad provádí ověřování (§ 28) matričních dokladů, **doslovných výpisů z matričních knih**, vysvědčení o právní způsobilosti k uzavření manželství, vysvědčení o právní způsobilosti ke vstupu do partnerství a potvrzení o údajích zapsaných v matriční knize a potvrzení o údajích uváděných ve sbírce listin a v druhopisu matriční knihy vedené

do 31. prosince 1958, jde-li o narození, uzavření manželství nebo úmrtí, vydaných matričními úřady a úřady s rozšířenou působností, které jsou zařazeny do jeho správního obvodu.

(3) Krajský úřad vede a aktualizuje sbírku listin a vede a aktualizuje druhopisy matričních knih vedených do 31. prosince 1958, jde-li o narození, uzavření manželství nebo úmrtí, pro úřady s rozšířenou působností zařazené v jeho správním obvodu.

(4) Krajský úřad provádí zkoušku odborné způsobilosti k vedení matričních knih a k plnění úkonů zabezpečovaných v souvislosti s vedením matričních knih a sbírek listin (dále jen „zkouška“) u zaměstnance obce, v hlavním městě Praze zaměstnance městské části nebo zaměstnance Ministerstva obrany zařazeného do matričního úřadu (dále jen „matrikář“), který je zařazen do jeho správního obvodu.

Zápisy do matričních knih

§ 5

(1) Do matriční knihy se zapisuje

- a) matriční událost,
- b) rozhodnutí o prohlášení manželství za neplatné, nebo o tom, že manželství nevzniklo, rozvod manželství, zrušení partnerství, rozhodnutí o prohlášení, že partnerství nevzniklo nebo že je neplatné, údaje o osvojení, určení rodičovství, změně jména nebo příjmení a další skutečnosti, jimiž se mění a doplňují zápisy v matriční knize, (dále jen "matriční skutečnost"), je-li matriční událost zapsána v matriční knize vedené matričním úřadem (§ 1) nebo zvláštní matrikou (§ 3).

(2) Změny a opravy zápisů v matriční knize se provádějí na základě veřejných listin nebo jiných listin, ~~stanoví-li tak tento zákon~~ **anebo na základě skutečností stanovených tímto nebo zvláštním zákonem.**

§ 6

(1) Zápisy se do matriční knihy provádějí rukopisně do předem svázaných knih.

(2) Matriční události, matriční skutečnosti, změny a opravy se souběžně vedou pomocí výpočetní techniky **v datovém formátu a struktuře dat stanovených prováděcím právním předpisem.**

(3) Zápisy matričních událostí, matričních skutečností, dodatečných zápisů, změn a oprav pomocí výpočetní techniky se provádějí na základě uzavřeného zápisu ve svazku matriční knihy rukopisně vedené. Jestliže se údaje v zápise provedeném pomocí výpočetní techniky odlišují od údajů uvedených v matriční knize rukopisně vedené, považují se za správné údaje uvedené v matriční knize rukopisně vedené.

§ 7a
Prokázání totožnosti

(1) Fyzická osoba předloží k prokázání své totožnosti pro účely tohoto zákona platný

- a) občanský průkaz³¹⁾, řidičský průkaz³²⁾ nebo cestovní doklad³³⁾, jde-li o občana,**
- b) cestovní doklad, průkaz totožnosti občana členského státu Evropské unie, smluvního státu Dohody o Evropském hospodářském prostoru nebo Švýcarské konfederace (dále jen „členský stát Evropské unie“) nebo doklad opravňující k pobytu na území České republiky podle zvláštního právního předpisu³⁴⁾, jde-li o cizince, nebo**
- c) identifikační průkaz vydaný Ministerstvem zahraničních věcí České republiky³⁵⁾, jde-li o osobu požívající výsad a imunit podle mezinárodního práva.**

(2) Doklad podle odstavce 1 písm. b) nebo c) lze k prokázání totožnosti použít pouze tehdy, obsahuje-li fotografii držitele.

³¹⁾ **Zákon č. 328/1999 Sb., o občanských průkazech, ve znění pozdějších předpisů.**

³²⁾ **Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů.**

³³⁾ **Zákon č. 329/1999 Sb., o cestovních dokladech, ve znění pozdějších předpisů.**

³⁴⁾ **Zákon č. 326/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů.**

Zákon č. 325/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců, ve znění pozdějších předpisů.

³⁵⁾ **§ 180b zákona č. 326/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů.**

Sbírka listin

§ 8

(1) Matriční úřad vede pro knihu narození, knihu manželství a knihu úmrtí a registrující matriční úřad pro knihu partnerství sbírku listin za každý kalendářní rok samostatně. Sbírku listin tvoří listiny, které slouží jako podklad pro matriční zápis, jeho změnu či opravu, znalecký posudek prokazující otcovství podle zákona o státním občanství České republiky³⁶⁾ a listiny nezbytné pro ověření správnosti údajů zapsaných v matriční knize.

(2) Matriční úřad předá sbírku listin za kalendářní rok úřadu s rozšířenou působností nebo krajskému úřadu nejpozději do konce února následujícího roku.

(3) Matriční úřad předává úřadu s rozšířenou působností nebo krajskému úřadu jedenkrát měsíčně k založení do sbírky listin nebo k provedení dodatečného zápisu matriční události, matriční skutečnosti, opravy či změny v druhopisu matriční knihy vedené do 31. prosince 1958 a uložené u úřadu s rozšířenou působností nebo krajského úřadu, listiny, na jejichž podkladě provedl dodatečný zápis matriční události, matriční skutečnosti, opravy či změny v prvopisu matriční knihy. Bude-li se provádět dodatečný zápis matriční události, matriční skutečnosti, opravy či změny do druhopisu matriční knihy vedené do 31. prosince 1958, matriční úřad zašle úřadu s rozšířenou působností nebo krajskému úřadu písemné sdělení se zněním dodatečného zápisu matriční události, matriční skutečnosti, opravy či změny provedeného v prvopisu matriční knihy.

(4) Listiny, na jejichž podkladě úřad s rozšířenou působností nebo krajský úřad provedl dodatečný zápis matriční události, matriční skutečnosti, opravy či změny v druhopisu matričních knih vedených do 31. prosince 1958, se nevkládají do druhopisů matričních knih vedených do 31. prosince 1958. Ukládají se odděleně od druhopisu matričních knih vedených do 31. prosince 1958 za každý kalendářní rok samostatně do složky s uvedením odkazu na příslušný prvopis matriční knihy, ve které byl dodatečný zápis matriční události, matriční skutečnosti, opravy či změny proveden. Zápis se opatří datem a podpisem zaměstnance úřadu s rozšířenou působností nebo krajského úřadu pověřeného činností na úseku matrik.

(5) Úřad s rozšířenou působností a krajský úřad uchovávají a aktualizují sbírku listin a druhopisy matričních knih vedených do 31. prosince 1958. Tyto úřady jsou povinny zabezpečit ochranu sbírky listin a druhopisů matričních knih vedených do 31. prosince 1958 před zneužitím údajů a před zničením nebo poškozením.

³⁶⁾ § 7 odst. 2 zákona č. 186/2013 Sb., o státním občanství České republiky a o změně některých zákonů (zákon o státním občanství České republiky).

§ 8a

(1) Matriční úřad, úřad s rozšířenou působností nebo krajský úřad povolí nahlédnout do sbírky listin nebo druhopisu matriční knihy vedené do 31. prosince 1958 a činit výpisy z nich v přítomnosti matrikáře nebo vydá potvrzení o údajích uváděných ve sbírce listin, kterou vede, nebo v druhopisu matriční knihy vedené do 31. prosince 1958

- a) fyzické osobě, které se zápis týká, ~~nebo členům její rodiny, jejím sourozencům a dále zmocněncům těchto osob~~ **členům její rodiny nebo jejím sourozencům,**
- b) pro úřední potřebu státních orgánů **České republiky** nebo výkon přenesené působnosti orgánů územních samosprávných celků,
- c) statutárním orgánům církví nebo duchovním jimi zmocněným, jde-li o matriční knihy vedené těmito církvemi do 31. prosince 1949, ~~nebo~~
- d) fyzické osobě, která prokáže, že je to nezbytné pro uplatnění jejích práv před ~~orgány státu~~ **státními orgány České republiky** nebo před orgány územních samosprávných celků, ~~nebo~~
- e) **osobě, která prokáže, že je to nezbytné k prokázání právních nároků v cizině.**

(2) Registrující matriční úřad, úřad s rozšířenou působností nebo krajský úřad povolí nahlédnout do sbírky listin vedené ke knize partnerství a činit výpisy z ní v přítomnosti matrikáře nebo vydá potvrzení o údajích uváděných ve sbírce listin

- a) fyzické osobě, které se zápis týká, ~~nebo jejímu zmocněnci~~ **členům její rodiny nebo jejím sourozencům,**
- b) pro úřední potřebu státních orgánů **České republiky** nebo výkon přenesené působnosti orgánů územních samosprávných celků, ~~nebo~~
- c) fyzické osobě, která prokáže, že je to nezbytné pro uplatnění jejích práv před ~~orgány státu~~ **státními orgány České republiky** nebo před orgány územních samosprávných celků, ~~nebo~~
- d) **osobě, která prokáže, že je to nezbytné k prokázání právních nároků v cizině.**

(3) V případě osvojení mohou nahlédnout do sbírky listin nebo druhopisu matriční knihy vedené do 31. prosince 1958 pouze osvojitelé a ~~po dovršení 12 let i osvojenec, pokud~~

~~nebylo soudem rozhodnuto o utajení osvojení; pokud bylo soudem rozhodnuto o utajení osvojení, může osvojenec nahlédnout do sbírky listin až po nabytí svéprávnosti osvojení a pouze jim může být vydáno potvrzení o údajích uváděných ve sbírce listin nebo v druhopisu matriční knihy vedené do 31. prosince 1958.~~

(4) Do sbírky listin vedené k zápisu narození dítěte, jehož matka požádala o utajení své osoby v souvislosti s porodem²²⁾, může nahlédnout pouze matka dítěte a po dovršení 12 let i dítě.

(5) Matriční úřad, úřad s rozšířenou působností nebo krajský úřad vydá kopii ze sbírky listin nebo doslovný výpis z druhopisu matriční knihy vedené do 31. prosince 1958, který lze pořídit i kopií matričního zápisu, ~~pro úřední potřebu státních orgánů nebo výkon přenesené působnosti orgánů územních samosprávných celků osobám uvedeným v odstavcích 1 a 2.~~

(6) V případě osvojení se kopie sbírky listin nebo doslovný výpis z druhopisu matriční knihy vedené do 31. prosince 1958, který lze pořídit i kopií matričního zápisu, vydá pouze osvojitelům a osvoječům.

(7) Podpis na plné moci musí být úředně ověřen, požádá-li prostřednictvím zmocněnce osoba uvedená v odstavci 1 písm. a), c), d) nebo e), odstavci 2 písm. a), c) nebo d) nebo v odstavcích 3, 4, 5 nebo 6 o

- a) povolení nahlédnout do sbírky listin nebo druhopisu matriční knihy vedené do 31. prosince 1958 a činit výpisy z nich v přítomnosti matrikáře,**
- b) vydání potvrzení o údajích obsažených ve sbírce listin, kterou vede, nebo v druhopisu matriční knihy vedené do 31. prosince 1958, nebo**
- c) kopii ze sbírky listin nebo doslovný výpis z druhopisu matriční knihy vedené do 31. prosince 1958, který lze pořídit i kopií matričního zápisu.**

~~(8)~~ **(8)** Za členy rodiny se pro účely tohoto zákona považuje manžel, partner, rodiče, děti, prarodiče, vnuci a právnicki.

Příslušnost matričního úřadu k zápisu matriční události

§ 10

(1) Příslušný k zápisu narození a úmrtí do matriční knihy je matriční úřad, v jehož správním obvodu se fyzická osoba narodila nebo zemřela.

(2) Nejistí-li se, kde došlo k narození nebo úmrtí fyzické osoby, provede zápis matriční úřad, v jehož správním obvodu byla narozená nebo zemřelá fyzická osoba nalezena.

(3) Narodí-li se nebo zemře-li fyzická osoba v dopravním prostředku **a nelze-li postupovat podle odstavce 1**, запиše narození nebo úmrtí matriční úřad, v jehož správním obvodu došlo k vyložení fyzické osoby z dopravního prostředku.

(4) K provedení zápisu rozhodnutí soudu o prohlášení fyzické osoby za mrtvou je příslušný Úřad městské části Praha 1.

§ 12

Matriční úřad může povolit na základě žádosti snoubenců uzavření manželství na kterémkoli vhodném místě ve svém správním obvodu nebo mimo dobu ~~stanovenou radou obce~~ **určenou obcí.**

§ 13a

(1) Příslušný k zápisu partnerství je registrující matriční úřad.

(2) Osoby vstupující do partnerství činí prohlášení osobně před matrikářem registrujícího matričního úřadu.

(3) Registrující matriční úřad přijímá prohlášení na ~~místě, které k tomu určí ve svém správním obvodu~~ **jím určeném místě v jeho správním obvodu a jím určené době.**

(4) Registrující matriční úřad může na základě žádosti osob vstupujících do partnerství povolit vstup do partnerství na kterémkoli vhodném místě ve svém správním obvodu a ve kteroukoli vhodnou dobu.

DÍL 2

Zápisy narození, uzavření manželství, vzniku partnerství a úmrtí
Kniha narození

§ 14

(1) Do knihy narození se zapisuje

- a) jméno, popřípadě jména a příjmení dítěte,
- b) den, měsíc a rok narození dítěte,
- c) rodné číslo, místo narození a pohlaví dítěte,
- d) jméno, popřípadě jména, příjmení, popřípadě rodná příjmení, data a místa narození, rodná čísla, státní občanství a místo trvalého pobytu rodičů,
- e) datum zápisu a podpis matrikáře.

(2) Údaje uvedené v odstavci 1 písm. d) se do knihy narození nezapisují v případě, že matka dítěte požádala o utajení své osoby v souvislosti s porodem.

(3) Zápis do knihy narození se provede

- a) na základě písemného hlášení o narození živého nebo mrtvého dítěte, nebo
- b) na základě ústního oznámení o narození dítěte mimo zdravotnické zařízení, nebyly-li jeho matce ani následně poskytnuty zdravotní služby; o tomto oznámení sepíše matrikář s oznamovatelem zápis.

(4) Písemné hlášení o narození dítěte, jehož matka požádala o utajení své osoby v souvislosti s porodem, obsahuje informaci, že se jedná o takový případ.

(5) Při ústním oznámení je oznamovatel povinen prokázat svoji totožnost.

(6) Je-li oznamovatel neslyšící, nebo němý, popřípadě učiní-li oznámení v jiném než českém, nebo slovenském jazyce, je nutná přítomnost ~~tlumočníka~~⁶⁾ **tlumočníka**³⁷⁾.

³⁷⁾ **Zákon č. .../2019 Sb., o soudních tlumočnících a soudních překladatelích.**

§ 16

(1) K zápisu do knihy narození dítěte narozeného za trvání manželství předloží jeden z rodičů

- a) oddací list,
- b) ~~občanský průkaz, nebo cestovní doklad, nebo průkaz povolení k pobytu cizince, byl-li mu vydán~~ **doklad prokazující totožnost**,
- c) souhlasné prohlášení rodičů o jménu, popřípadě jménech dítěte,
- d) souhlasné prohlášení rodičů o příjmení dítěte, pokud údaj o příjmení dítěte není patrný z oddacího listu rodičů dítěte,
- e) případně další doklady potřebné k zjištění, nebo ověření správnosti údajů, zapisovaných do knihy narození.

(2) K zápisu do knihy narození dítěte narozeného mimo manželství, jehož otec není znám, předloží matka

- a) prohlášení o jménu, popřípadě jménech dítěte,
- b) rodný list,
- c) pravomocný rozsudek o rozvodu manželství, je-li matka dítěte rozvedená, nebo úmrtní list manžela, je-li matka dítěte ovdovělá,
- d) ~~občanský průkaz, nebo cestovní doklad, nebo průkaz povolení k pobytu cizince, byl-li jí vydán~~ **doklad prokazující totožnost**,
- e) případně další doklady potřebné k zjištění, nebo ověření správnosti údajů, zapisovaných do knihy narození.

(3) K zápisu do knihy narození dítěte narozeného mimo manželství, k němuž bylo určeno otcovství nebo jehož otcem je muž, který dal k umělému oplodnění souhlas²³⁾, předloží jeden z rodičů

- a) souhlasné prohlášení rodičů o jménu, popřípadě jménech dítěte,
- b) souhlasné prohlášení rodičů o určení otcovství nebo písemný souhlas muže, který dal k umělému oplodnění, potvrzený poskytovatelem zdravotních služeb, popřípadě rozhodnutí soudu o určení otcovství k dítěti,
- c) rodný list matky a otce dítěte,
- d) pravomocný rozsudek o rozvodu manželství, je-li matka dítěte rozvedená, nebo úmrtní list manžela, je-li matka dítěte ovdovělá,
- e) ~~občanský průkaz, nebo cestovní doklad, nebo průkaz povolení k pobytu cizince, byl-li mu vydán~~ **doklad prokazující totožnost**,
- f) případně další doklady potřebné k zjištění, nebo ověření správnosti údajů, zapisovaných do knihy narození.

(4) Poskytovatel zdravotních služeb může spolu s oznámením podle § 15 odst. 1 zaslat matričnímu úřadu listiny a doklady podle odstavců 1 až 3 nebo jejich kopie, pokud mu byly předloženy.

~~(4)~~ **(5)** K zápisu do knihy narození dítěte narozeného mimo zdravotnické zařízení, jehož matce nebyly ani následně poskytnuty zdravotní služby, předloží jeden z rodičů kromě dokladů uvedených v odstavcích 1, 2 nebo 3 další doklady potřebné k prokázání skutečnosti, že matkou dítěte je žena, která je porodila.

~~(5)~~ **(6)** Pokud je rodič neslyšící, němý nebo nemluví nebo nerozumí česky, je nutná pro souhlasné prohlášení rodičů o určení otcovství přítomnost tlumočnicka³⁸⁾. Účast tlumočnicka zajišťuje jeden z rodičů na vlastní náklady, nestanoví-li zvláštní právní předpis jinak. Bez přítomnosti tlumočnicka nelze souhlasné prohlášení rodičů o určení otcovství v těchto případech učinit. ~~Nejde-li o tlumočnicka jmenovaného ministrem spravedlnosti nebo předsedou krajského soudu, musí tlumočnick složit slib do rukou matrikáře, a to ve znění slibu podle zákona o znalcích a tlumočnících. Určit otcovství souhlasným prohlášením rodičů lze pouze jednou a nelze je vzít zpět. Rodiče současně stvrdí svým podpisem, že neurčili otcovství k tomuto dítěti před jiným matričním úřadem nebo před soudem.~~

(7) Určit otcovství souhlasným prohlášením rodičů lze pouze jednou a nelze je vzít zpět. Souhlasné prohlášení rodičů o určení otcovství před matričním úřadem nelze učinit po dobu probíhajícího soudního řízení o určení otcovství k témuž dítěti. Rodiče současně stvrdí svým podpisem, že neurčili otcovství k tomuto dítěti před jiným matričním úřadem nebo před soudem, ani že neprobíhá soudní řízení o určení otcovství k tomuto dítěti. Dojde-li k zápisu otcovství na základě neplatně učiněného souhlasného prohlášení rodičů o určení otcovství, příslušný matriční úřad opraví zápis postupem podle § 50.

(8) Bylo-li určeno otcovství souhlasným prohlášením rodičů k dítěti již narozenému, matriční úřad, před kterým bylo otcovství takto určeno, postoupí prohlášení rodičů do 3 pracovních dnů ode dne jeho učinění matričnímu úřadu příslušnému k provedení zápisu narození dítěte.

~~(6)~~ ~~(7)~~ **(9)** V případech hodných zvláštního zřetele, zejména u osoby, která žádá o udělení mezinárodní ochrany na území České republiky, azylanta nebo osoby požívající doplňkové ochrany, může matriční úřad připustit nahrazení dokladů uvedených v odstavcích 1, 2 a 3 čestným prohlášením rodičů, nebo jednoho z nich.

§ 16a

(1) Prohlášení manžela matky dítěte, popřípadě jejího bývalého manžela, muže, který tvrdí, že je otcem dítěte, a matky dítěte se činí před kterýmkoli matričním úřadem, s výjimkou případů stanovených v občanském zákoníku³⁸⁾; prohlášení lze učinit nejpozději do uplynutí jednoho roku od narození dítěte.

(2) Prohlášení lze učinit pouze jednou a nelze je vzít zpět. Manžel matky dítěte, popřípadě její bývalý manžel, muž, který tvrdí, že je otcem dítěte, a matka dítěte současně stvrdí svým podpisem, že již neučinili prohlášení před jiným matričním úřadem nebo před soudem, ani že neprobíhá soudní řízení o určení otcovství k tomuto dítěti. K prohlášení jiného muže, že je otcem dítěte, matriční úřad v tomto případě nepřihlédne.

³⁸⁾ § 777 odst. 2 občanského zákoníku, ve znění pozdějších předpisů.

§ 17

(1) Zápis dítěte, jehož matka požádala o utajení své osoby v souvislosti s porodem,²²⁾ do knihy narození se provede podle zprávy poskytovatele zdravotních služeb, v jehož zdravotnickém zařízení, byl porod ukončen, obsahující údaje uvedené v § 14 odst. 1, přičemž údaje uvedené v § 14 odst. 1 písm. d) se do knihy narození nezapiší.

(2) Zápis dítěte nezjištěné totožnosti se do knihy narození provede podle výsledků šetření orgánů policie a zprávy lékaře obsahující sdělení o pohlaví a pravděpodobném datu narození dítěte. Výsledek šetření i zprávu lékaře předává matričnímu úřadu orgán policie, který šetření prováděl.⁷⁾

(3) Nelze-li ani po následném dalším šetření zjistit datum narození dítěte nezjištěné totožnosti, matriční úřad o tom učiní oznámení soudu ~~a datum narození dítěte určí soud, který bezodkladně určí datum narození dítěte. Soudem určené datum narození dítěte se zapiše do knihy narození.~~

(4) Nelze-li ani po následném dalším šetření zjistit místo narození dítěte, **včetně dítěte narozeného v dopravním prostředku**, uvede se v zápisu, dodatečném zápisu, dodatečném záznamu a opravě zápisu jako místo narození sídlo matričního úřadu příslušného k provedení zápisu narození do matriční knihy.

§ 17a

(1) Dodatečný záznam o změně pohlaví se do knihy narození provede na základě potvrzení vydaného poskytovatelem zdravotních služeb, který je povinen ~~tohoto potvrzení oznámit matričnímu úřadu do 3 pracovních dnů ode dne provedení změny pohlaví~~ **oznámit změnu pohlaví zasláním tohoto potvrzení matričnímu úřadu, v jehož knize narození je narození fyzické osoby zapsáno, do 3 pracovních dnů ode dne jejího provedení.** Dnem změny pohlaví je den uvedený v tomto potvrzení²⁴⁾. Vzor potvrzení poskytovatele zdravotních služeb o zahájení a ukončení léčby pro změnu pohlaví stanoví ministerstvo prováděcím právním předpisem.

(2) **Dodatečný záznam o změně pohlaví provedené v cizině se do knihy narození provede na základě potvrzení vydaného poskytovatelem zdravotních služeb se sídlem v cizině, které je povinna dotčená fyzická osoba předložit bezodkladně matričnímu úřadu, v jehož knize narození je její narození zapsáno.**

(3) **Potvrzení o změně pohlaví provedené v cizině podle odstavce 2 musí obsahovat jméno, popřípadě jména, a příjmení dotčené fyzické osoby a den, měsíc, rok a místo jejího narození a musí z něj být patrné, zda došlo ke změně pohlaví v rozsahu podle zvláštního právního předpisu³⁹⁾.**

(4) **Nemůže-li fyzická osoba předložit potvrzení o změně pohlaví provedené v cizině podle odstavce 2 nebo vzniknou-li pochybnosti, zda došlo ke změně pohlaví v rozsahu podle zvláštního právního předpisu³⁹⁾, je fyzická osoba povinna předložit doklad vydaný znalcem podle zákona upravujícího znaleckou činnost⁴⁰⁾ (dále jen „znalec“).**

³⁹⁾ § 21 odst. 1 zákona č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách.

⁴⁰⁾ Zákon č. .../2019 Sb., o znalcích, znaleckých kancelářích a znaleckých ústavech.

§ 18

(1) Jméno, popřípadě jména dítěte se do matriky zapíše podle souhlasného prohlášení rodičů; není-li jeden rodič znám, je rodičovské odpovědnosti zbaven nebo je výkon jeho rodičovské odpovědnosti v této oblasti omezen nebo pozastaven **nebo je zbaven práva určit jméno, popřípadě jména, a příjmení dítěte**, zapíše se jméno, popřípadě jména dítěte podle prohlášení druhého z rodičů, jinak podle pravomocného rozhodnutí soudu.

(2) Zapsána mohou být dvě jména, která nesmí být stejná; dítěti, které není občanem a jehož rodiče nemají státní občanství České republiky, lze zapsat více jmen. Ustanovení odstavce 1 se užitje obdobně.

~~(3) Souhlasným prohlášením je i písemné prohlášení rodičů učiněné u poskytovatele zdravotních služeb na předepsaném tiskopise.~~

(3) Souhlasným prohlášením o jménu, popřípadě jménech, je i

- a) písemné prohlášení rodičů učiněné u poskytovatele zdravotních služeb na předepsaném tiskopise, nebo**
- b) písemné prohlášení učiněné podle § 16a.**

(4) Matriční úřad nezapíše do knihy narození jméno, popřípadě jména, a učiní o tom oznámení soudu, jestliže rodiče

- a) se nedohodnou na jménu, popřípadě jménech dítěte do jednoho měsíce od narození dítěte, nebo
- b) jméno dítěti neurčí do jednoho měsíce od narození dítěte, nebo
- c) určí dítěti jméno, popřípadě jména, které nelze do knihy narození zapsat, nebo
- d) nejsou známi.

§ 19

(1) Do knihy narození se dítěti zapíše společné příjmení rodičů, nebo, mají-li příjmení různá, zapíše se příjmení jednoho z nich, určené dohodou při uzavření manželství. Nevyplývá-li z oddacího listu rodičů dohoda o příjmení dítěte, zapíše se dítěti příjmení, na jehož užívání se manželé (rodiče) dohodli.

(2) Dítěti, jehož rodiče neuzavřeli manželství a mají různá příjmení, se zapíše příjmení podle

- a) dohody rodičů při určení otcovství souhlasným prohlášením rodičů,**
- b) dohody rodičů po právní moci rozsudku soudu o určení otcovství, nebo**
- c) písemného prohlášení učiněného podle § 16a.**

~~(2) (3) Dítěti, jehož rodiče neuzavřeli manželství a mají různá příjmení, se zapíše příjmení podle dohody rodičů při určení otcovství souhlasným prohlášením rodičů, nebo podle pravomocného rozsudku soudu o určení otcovství. Dohodou je možné určit příjmení, které v době, kdy k dohodě došlo, má jeden z rodičů nebo dítě. Dítěti, které není občanem~~

a jehož rodiče nemají státní občanství České republiky, se zapíše příjmení podle dohody rodičů. U dítěte staršího 15 let musí být připojen k této dohodě jeho souhlas. Tuto dohodu nelze měnit.

~~(3)~~ **(4)** Dítěti, které se narodí v době od uzavření manželství do uplynutí třicátého dne poté, co manželství zaniklo nebo bylo prohlášeno za neplatné, nebo poté, co byl manžel matky prohlášen za nezvěstného, se zapíše příjmení, na kterém se manželé dohodli při uzavření manželství, pokud matka neuzavřela nové manželství⁸⁾.

~~(4)~~ **(5)** Narodí-li se dítě, které je počato umělým oplodněním, ženě neprovdané, u něhož se má za to, že otcem dítěte je muž, který dal k umělému oplodnění souhlas²³⁾, zapíše se dítěti do knihy narození příjmení, na němž se rodiče dohodli podle odstavce 2.

~~(5)~~ **(6)** Není-li otec dítěte znám, zapíše se do knihy narození příjmení matky, které má v době narození dítěte.

(7) Dojde-li k popření otcovství, zapíše se dítěti do knihy narození příjmení matky. **Dovršilo-li dítě 15 let, je tato změna příjmení možná prohlášením dítěte nebo matky se souhlasem dítěte.**

~~(6)~~ ~~(7)~~ **(8)** Nelze-li dosáhnout dohody rodičů o příjmení dítěte, příjmení se do knihy narození nezapíše a matriční úřad o tom učiní oznámení soudu.

§ 22

(1) Zápis úmrtí fyzické osoby nezjištěné totožnosti se provede do knihy úmrtí na základě listu o prohlídce zemřelého.

(2) Nelze-li ani po následném dalším šetření zjistit místo úmrtí fyzické osoby, uvede se v zápisu, dodatečném zápisu, dodatečném záznamu a opravě zápisu jako místo úmrtí místo, kde bylo tělo nalezeno²⁵⁾.

(3) Nelze-li ani po následném dalším šetření zjistit místo úmrtí fyzické osoby zemřelé v dopravním prostředku, uvede se v zápisu, dodatečném zápisu, dodatečném záznamu a opravě zápisu jako místo úmrtí sídlo matričního úřadu příslušného k provedení zápisu úmrtí do matriční knihy.

~~(3)~~ **(4)** Nelze-li ani po následném dalším šetření zjistit datum úmrtí fyzické osoby, matriční úřad o tom učiní oznámení soudu ~~a datum úmrtí určí soud~~, **na jehož základě soud bezodkladně zahájí řízení o určení data smrti podle zvláštního právního předpisu. Soudem určené datum úmrtí fyzické osoby se zapíše do knihy úmrtí.**

DÍL 3
**Matriční doklad, potvrzení o údajích z matriční knihy
a doslovný výpis z matriční knihy**

§ 24

(1) Matriční doklad obsahuje údaje zapsané v matriční knize **uvedené podle stavu ke dni vydání výpisu** a je opatřen zvláštními zajišťovacími prvky proti jeho padělání a pozměnění.

(2) Doslovný výpis z matriční knihy obsahuje všechny údaje zapsané v matriční knize v původním i pozměněném znění.

(3) Potvrzení o údajích zapsaných v matriční knize obsahuje údaje potřebné pro uplatnění nároku fyzické osoby v cizině; v jiných případech se takové potvrzení vydá, jen stanoví-li tak zvláštní zákon.

(4) Matriční knihy, sbírky listin, matriční doklady, potvrzení o údajích zapsaných v matričních knihách, doslovné výpisy z nich a potvrzení vydaná matričním úřadem, úřadem s rozšířenou působností nebo krajským úřadem ze sbírky listin jsou veřejnými listinami.

§ 25

(1) Matriční úřad vydá matriční doklad, nebo povolí nahlédnout do matriční knihy a činit výpisy z nich v přítomnosti matrikáře

- a) fyzické osobě, které se zápis týká, ~~nebo členům její rodiny, jejím sourozencům a dále zmocněncům těchto osob~~ **členům její rodiny nebo jejím sourozencům,**
- b) pro úřední potřebu státních orgánů **České republiky** nebo výkon přenesené působnosti orgánů územních samosprávných celků,
- c) statutárním orgánům církví nebo duchovním jimi zmocněným, jde-li o matriční knihy vedené těmito církvemi do 31. prosince 1949,
- d) fyzické osobě, která prokáže, že je to nezbytné pro uplatnění jejích práv před ~~orgány státu~~ **státními orgány České republiky** nebo před orgány územních samosprávných celků, **nebo**
- e) **osobě, která prokáže, že je to nezbytné k prokázání právních nároků v cizině.**

(2) V případě osvojení mohou nahlédnout do zápisu pouze osvojitelé a po dovršení 12 let i osvojenec, pokud nebylo soudem rozhodnuto o ~~utajení osvojení~~ **pokrevního rodiče a jeho souhlasu k osvojení**; pokud bylo soudem rozhodnuto o utajení osvojení, může osvojenec nahlédnout do zápisu až po nabytí svéprávnosti.

(3) Do zápisu narození dítěte, jehož matka požádala o utajení své osoby v souvislosti s porodem²²⁾, může nahlédnout pouze matka dítěte a po dovršení 12 let i dítě.

(4) Matriční úřad vydá školským zařízením pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy a střediskům výchovné péče^{9a)} rodný list fyzické osoby^{9b)} umístěné v těchto zařízeních.

(5) Matriční úřad vydá úmrtní list fyzické osobě, která na jeho vydání prokáže právní zájem nebo která žila se zemřelým v době jeho smrti ve společné domácnosti anebo osobě, která je vypravitelem jeho pohřbu.

(6) Na žádost fyzické osoby uvedené v odstavci 1 písm. a) a d), odstavci 5 a § 25a odst. 1 písm. a) vydá matriční úřad k matričnímu dokladu vícejazyčný standardní formulář vyhotovený podle přímo použitelného předpisu Evropské unie³⁰⁾ (dále jen „vícejazyčný standardní formulář“).

³⁰⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/1191 ze dne 6. července 2016 o podpoře volného pohybu občanů zjednodušením požadavků na předkládání některých veřejných listin v Evropské unii a o změně nařízení (EU) č. 1024/2012.

~~(7) Doslovný výpis z matriční knihy se vydává~~
~~a) fyzické osobě uvedené v odstavci 1 písmeno a),~~
~~b) pro úřední potřebu státních orgánů nebo výkon přenesené působnosti orgánů územních samosprávných celků,~~
~~a lze jej pořídít i kopií matričního zápisu.~~

(7) Doslovný výpis z matriční knihy se vydává osobě uvedené v odstavci 1 a lze jej pořídít i kopií matričního zápisu.

(8) V případě osvojení se matriční doklad, doslovný výpis z matriční knihy a potvrzení o údajích zapsaných v matriční knize vydává pouze osvojitelům a po dovršení 12 let i osvojenci, pokud nebylo soudem rozhodnuto o utajení pokrevního rodiče a jeho souhlasu k osvojení. Pokud bylo soudem rozhodnuto o utajení pokrevního rodiče a jeho souhlasu k osvojení, může být osvojenci vydán matriční doklad, doslovný výpis z matriční knihy nebo potvrzení o údajích zapsaných v matriční knize až po nabytí plné svéprávnosti.

~~(8) (9) Požádá-li fyzická osoba uvedená v odstavci 1 písm. a), c) a d) nebo odstavci 5 o vydání matričního dokladu nebo doslovného výpisu z matriční knihy prostřednictvím zmocněnce, musí být její podpis na plné moci úředně ověřen.~~

(9) Podpis na plné moci musí být úředně ověřen, požádá-li prostřednictvím zmocněnce osoba uvedená v odstavci 1 písm. a), c), d) nebo e) nebo v odstavcích 3, 5, 6, 7 nebo 8 o

- a) vydání matričního dokladu,**
- b) povolení nahlédnout do matriční knihy a činit výpisy z ní v přítomnosti matrikáře,**
- c) vydání potvrzení o údajích zapsaných v matriční knize, nebo**
- d) vydání doslovného výpisu z matriční knihy.**

§ 25a

(1) Registrující matriční úřad vydá doklad o partnerství nebo povolí nahlédnout do knihy partnerství a činit výpisy z nich v přítomnosti matrikáře

- a) fyzické osobě, které se zápis týká, ~~nebo jejímu zmocněnci členům její rodiny nebo jejím sourozencům,~~
- b) pro úřední potřebu státních orgánů **České republiky** nebo výkon přenesené působnosti orgánů územních samosprávných celků, ~~nebo~~
- c) fyzické osobě, která prokáže, že je to nezbytné pro uplatnění jejích práv před ~~orgány státu~~ **státními orgány České republiky** nebo před orgány územních samosprávných celků, ~~nebo~~
- d) **osobě, která prokáže, že je to nezbytné k prokázání právních nároků v cizině.**

~~(2) Doslovný výpis z knihy partnerství se vydává~~

- ~~a) fyzické osobě uvedené v odstavci 1 písm. a), nebo~~
 - ~~b) pro úřední potřebu státních orgánů nebo výkon přenesené působnosti orgánů územních samosprávných celků,~~
- ~~a lze jej pořídit i kopií matričního zápisu.~~

(2) Doslovný výpis z knihy partnerství se vydá osobě uvedené v odstavci 1 a lze jej pořídit i kopií matričního zápisu.

(3) Požádá-li fyzická osoba uvedená v odstavci 1 písm. ~~a) a c)~~ **a), c) nebo d)** o vydání matričního dokladu nebo nahlédnutí do knihy partnerství a činit výpisy z ní nebo o vydání doslovného výpisu z matriční knihy prostřednictvím zmocněnce, musí být její podpis na plné moci úředně ověřen.

§ 25b

(1) Matriční úřad vydá fyzické osobě matriční doklad **nebo doslovný výpis z matriční knihy**, povolí nahlédnout do matriční knihy nebo v matriční knize vyhledávat a činit výpisy z ní v přítomnosti matrikáře, uplynula-li od provedení dotčeného zápisu v matriční knize lhůta 100 let u knihy narození, 75 let u knihy manželství nebo knihy partnerství ~~a 30 let u~~ **anebo** knihy úmrtí.

(2) Matriční úřad, úřad s rozšířenou působností nebo krajský úřad povolí nahlédnout do sbírky listin nebo druhopisu matriční knihy vedené do 31. prosince 1958 nebo v nich vyhledávat a činit výpisy z nich v přítomnosti matrikáře, **nebo vydá kopii sbírky listin nebo doslovný výpis z druhopisu matriční knihy vedené do 31. prosince 1958, který lze pořídit i kopií matričního zápisu**, uplynula-li od provedení dotčeného zápisu v matriční knize lhůta 100 let u knihy narození, 75 let u knihy manželství nebo knihy partnerství ~~a 30 let u~~ **anebo** knihy úmrtí.

§ 26

(1) Matriční doklad, potvrzení o údajích zapsaných v matriční knize a doslovný výpis z matriční knihy vedené v jiném než českém jazyce, s výjimkou kopie matričního zápisu, se vydává v českém jazyce.

(2) Na žádost fyzické osoby, které se zápis týká, může být její jméno, popřípadě jména, uvedeno v matričním dokladu podle původního zápisu, tj. v jiném než českém jazyce. Do matriční knihy se vyznačí, že byl vydán matriční doklad s uvedením jména, popřípadě jmen, podle původního zápisu; další matriční doklady se dále vydávají s uvedením jména, popřípadě jmen, v této podobě.

~~(3) Na žádost občana, který je příslušníkem národnostní menšiny, jehož jméno, popřípadě jména, a příjmení jsou v matriční knize zapsána v českém nebo v jiném než českém jazyce, uvede se jeho jméno, popřípadě jména, a příjmení v matričním dokladu v jazyce národnostní menšiny^{9e)} znaky přepsanými do podoby, ve které se zobrazují v informačních systémech veřejné správy. Vzniknou-li pochybnosti o správné pravopisné podobě jména nebo příjmení, je občan povinen předložit doklad vydaný znalcem⁶⁾. Jde-li o společné příjmení manželů, uvede se příjmení v jazyce národnostní menšiny pouze se souhlasem druhého manžela, popřípadě jejich nezletilého dítěte staršího 15 let. Do matriční knihy se vyznačí, že byl vydán matriční doklad s uvedením jména, popřípadě jmen, a příjmení v jazyce národnostní menšiny. Další matriční doklady se vydávají s uvedením jména, popřípadě jmen, a příjmení v této podobě.~~

(3) Na žádost občana, který je příslušníkem národnostní menšiny, jehož jméno, popřípadě jména, a příjmení jsou v matriční knize zapsána v českém nebo v jiném než českém jazyce, nebo na žádost jeho rodičů, se jeho jméno, popřípadě jména, a příjmení v matričním dokladu uvede v jazyce národnostní menšiny znaky přepsanými do podoby, ve které se zobrazují v informačních systémech veřejné správy. Není-li jeden rodič znám nebo je zbaven práva určit jméno, popřípadě jména, a příjmení dítěte, zapíše se jméno, popřípadě jména, a příjmení dítěte podle žádosti druhého z rodičů. Jde-li o dítě starší 15 let, připojí se k žádosti jeho souhlas, bez něhož nemůže k uvedení jeho jména, popřípadě jmen, a příjmení v matričním dokladu v jazyce národnostní menšiny dojít. Jde-li o společné příjmení manželů, uvede se příjmení v jazyce národnostní menšiny pouze se souhlasem druhého manžela, popřípadě jejich dítěte staršího 15 let.

(4) Vzniknou-li pochybnosti o správné pravopisné podobě jména nebo příjmení, je občan povinen předložit doklad vydaný znalcem. Do matriční knihy se vyznačí, že byl vydán matriční doklad s uvedením jména, popřípadě jmen, a příjmení v jazyce národnostní menšiny. Další matriční doklady se vydávají s uvedením jména, popřípadě jmen, a příjmení v této podobě.

(5) Žádost podle odstavce 3 lze podat u kteréhokoli matričního úřadu.

(6) Žádost podle odstavce 3 lze podat pouze jednou. Každá další žádost o uvedení téhož jména nebo příjmení v jazyce jiné národnostní menšiny je posuzována jako žádost o změnu jména nebo příjmení (§ 72).

(4) (7) Do poznámky matričního dokladu cizince se uvede tvar jeho jména, popřípadě jmen, a příjmení uvedený latinkou v jeho cestovním dokladu.

§ 35

(1) Je-li snoubenec nebo osoba, která chce vstoupit do partnerství, cizincem, k předepsanému tiskopisu (§ 32) připojí

- a) rodný list,
- b) doklad o státním občanství,
- c) doklad o právní způsobilosti k uzavření manželství nebo doklad o právní způsobilosti ke vstupu do partnerství, je-li cizím státem vydáván,
- d) potvrzení o osobním stavu a pobytu, je-li cizím státem vydáváno,
- e) úmrtní list zemřelého manžela, jde-li o ovdovělého cizince; tento doklad není třeba předkládat, je-li tato skutečnost uvedena v dokladu o právní způsobilosti k uzavření manželství nebo dokladu o právní způsobilosti ke vstupu do partnerství,
- f) pravomocný rozsudek o rozvodu manželství, jde-li o rozvedeného cizince,
- g) potvrzení o tom, že bude manželství v domovském státě cizince uznáno za platné, je-li uzavíráno zmocněncem,
- h) pravomocné rozhodnutí soudu o zrušení partnerství, anebo úmrtní list zemřelého partnera^{8a)}, jde-li o cizince, který žil v partnerství^{8a)},
- ~~i) doklad, kterým je možné prokázat totožnost~~ i) **doklad prokazující totožnost.**

(2) Je-li snoubenec nebo osoba, která chce vstoupit do partnerství, cizincem a zdržuje-li se trvale v jiném státě, než ve státě, jehož je občanem, k předepsanému tiskopisu podle § 32 připojí doklad uvedený v odstavci 1 písm. d) i z tohoto státu.

~~(2)~~ **(3)** Je-li snoubenec nebo osoba, která chce vstoupit do partnerství, cizincem, předloží matričnímu úřadu před uzavřením manželství nebo vznikem partnerství potvrzení vydané Policií České republiky o oprávněnosti pobytu na území České republiky; to neplatí, jde-li o občana ~~Evropské unie, občana jiného smluvního státu Dohody o Evropském hospodářském prostoru,~~ **členského státu Evropské unie** nebo jeho rodinné příslušníky^{10a)}. Toto potvrzení nesmí být ke dni uzavření manželství nebo vzniku partnerství starší 7 pracovních dnů.

~~(3)~~ **(4)** Údaje uvedené v odstavci 1 písm. b) až d) mohou být uvedeny v jednom dokladu; státní občanství lze rovněž prokázat cestovním dokladem.

~~(4)~~ **(5)** Doklad o právní způsobilosti k uzavření manželství nebo doklad o právní způsobilosti ke vstupu do partnerství nesmí být k datu uzavření manželství nebo vzniku partnerství starší 6 měsíců.

~~(5)~~ **(6)** Registrující matriční úřad může na žádost osoby, která chce vstoupit do partnerství a která žádá o udělení mezinárodní ochrany na území České republiky nebo je azylantem nebo osobou požívající doplňkové ochrany, předložení dokladů uvedených v odstavci 1 písm. a) až f) a h) prominout, je-li jejich opatření spojeno s těžko překonatelnou překážkou.

§ 37

~~Nezletilý, který není plně svéprávný a dovršil~~ **Dítě, které dovršilo 16 let věku, připojí k předepsanému tiskopisu (§ 32) rozhodnutí soudu o povolení uzavřít manželství¹²⁾.**

§ 39

Pokud je snoubenec nebo osoba, která chce vstoupit do partnerství, neslyšící, němý nebo nemluví nebo nerozumí česky, je nutná při prohlášení o uzavření manželství nebo vstupu do partnerství přítomnost tlumočnicka⁶⁹. Účast tlumočnicka zajišťuje jeden ze snoubenců nebo osob, které chtějí vstoupit do partnerství, na vlastní náklady, nestanoví-li zvláštní právní předpis jinak. Bez přítomnosti tlumočnicka nelze prohlášení o uzavření manželství nebo o vstupu do partnerství v těchto případech učinit. ~~Nejde-li o tlumočnicka jmenovaného ministrem spravedlnosti nebo předsedou krajského soudu, musí tlumočnick složit slib do rukou matrikáře, a to ve znění slibu podle zákona o znalcích a tlumočnících.~~

DÍL 6

Vysvědčení o právní způsobilosti k uzavření manželství a vysvědčení o právní způsobilosti ke vstupu do partnerství

§ 45

~~Vysvědčení o právní způsobilosti k uzavření manželství nebo vysvědčení o právní způsobilosti ke vstupu do partnerství vydá na žádost občana nebo na žádost bezdomovce, který má povolen pobyt na území České republiky podle zvláštních právních předpisů,¹⁸⁾ matriční úřad podle místa trvalého pobytu, popřípadě posledního trvalého pobytu občana na území České republiky před odchodem do ciziny, a pokud takový pobyt nikdy neměl, Úřad městské části Praha 1.~~

Vysvědčení o právní způsobilosti k uzavření manželství nebo vysvědčení o právní způsobilosti ke vstupu do partnerství vydá na žádost občana nebo na žádost bezdomovce, který má povolen trvalý pobyt na území České republiky podle zvláštních právních předpisů¹⁸⁾, kterýkoli matriční úřad.

§ 46

(1) Vysvědčení o právní způsobilosti k uzavření manželství nebo vysvědčení o právní způsobilosti ke vstupu do partnerství obsahují

- a) jméno, popřípadě jména a příjmení, popřípadě rodné příjmení,
- b) datum a místo narození,
- c) rodné číslo,
- d) osobní stav,
- e) údaj o místě trvalého pobytu,
- f) státní občanství,
- g) údaj o tom, že občan, popřípadě bezdomovec, který má povolen pobyt na území České republiky podle zvláštních právních předpisů, je podle právních předpisů České republiky způsobilý k uzavření manželství, popřípadě ke vstupu do partnerství,
- ~~h) jméno, popřípadě jména a příjmení, datum a místo narození a místo trvalého pobytu druhého snoubence, popřípadě druhé osoby, která chce vstoupit do partnerství,~~
- h) datum vydání, otisk úředního razítka, jméno, příjmení a podpis matrikáře.

(2) K žádosti o vydání vysvědčení o právní způsobilosti k uzavření manželství nebo vysvědčení o právní způsobilosti ke vstupu do partnerství žadatel předkládá

~~a) občanský průkaz, cestovní pas nebo povolení k pobytu pro cizince,~~

a) doklad prokazující totožnost,

b) rodný list,

c) výpis z evidence obyvatel o místě trvalého pobytu,

d) výpis z evidence obyvatel o osobním stavu,

e) úřední doklad o bydlišti a o osobním stavu, vydaný orgánem cizího státu, zdržuje-li se žadatel trvale v cizině,

f) pravomocný rozsudek o rozvodu předchozího manželství, nebo úmrtní list zemřelého manžela, popřípadě pravomocné rozhodnutí soudu o zrušení partnerství, nebo úmrtní list zemřelého partnera^{8a)}.

g) úřední doklad o správné podobě užívaného příjmení, není-li tato skutečnost patrna z předložených matričních dokladů.

(3) Na žádost snoubence nebo osoby, která chce vstoupit do partnerství, vydá matriční úřad k vysvědčení o právní způsobilosti k uzavření manželství nebo k vysvědčení o právní způsobilosti ke vstupu do partnerství vícejazyčný standardní formulář.

(4) Požádá-li snoubenec o vydání vysvědčení o právní způsobilosti k uzavření manželství nebo osoba, která chce vstoupit do partnerství, o vydání vysvědčení o právní způsobilosti ke vstupu do partnerství prostřednictvím zmocněnce, musí být jeho podpis na plné moci úředně ověřen.

(5) Vysvědčení o právní způsobilosti k uzavření manželství nebo vysvědčení o právní způsobilosti ke vstupu do partnerství se vydávají na předepsaném tiskopise a platí 6 měsíců ode dne jejich vydání.

§ 53

Do matriční knihy se zapíše osvojení občana nebo cizince podle právních předpisů cizího státu za předpokladu, že jeho narození nebo uzavření manželství je zapsáno v matriční knize vedené matričním úřadem podle tohoto zákona. Pokud žije cizinec v manželství s občanem, zapíše se změna příjmení v důsledku osvojení i u tohoto občana, popřípadě u jejich ~~nezletilých~~ dětí.

§ 58

(1) Jsou-li v matriční knize zapsány chybně údaje o jménu, popřípadě jménech, příjmení, popřípadě rodném příjmení, datu narození, uzavření manželství, vzniku partnerství, úmrtí, nebo o rodném čísle, provede se oprava zápisu podle druhopisu matriční knihy, nebo sbírky listin, popřípadě podle zápisu, který je uveden v knize narození.

(2) Jsou-li údaje uvedené v odstavci 1 zapsány chybně v matričním dokladu, příslušný matriční úřad vydá nový matriční doklad.

(3) Jestliže se údaje v matričních dokladech odlišují od údajů uvedených v jiných veřejných listinách, považují se za správné údaje uvedené v matričním dokladu, pokud se neprokáže opak.

(4) Matriční úřad provede opravu chybně zapsaného údaje uvedeného v odstavci 1 v zápise provedeném v matriční knize u fyzické osoby, které se zápis týká, a u jejich ~~nezletilých~~ dětí. U zletilých dětí této fyzické osoby matriční úřad provede opravu chybně zapsaného údaje pouze na jejich žádost.

(5) Pokud fyzická osoba v dobré víře po dobu nejméně 5 let užívá své příjmení v nesprávné podobě, může před kterýmkoli matričním úřadem prohlásit, že bude nadále užívat své příjmení ve tvaru, v jakém je uvedeno ~~na vydaných dokladech v matričním dokladu, vydaném matričním úřadem nebo ve vydaném občanském průkazu³¹⁾ nebo cestovním dokladu³³⁾~~. Jde-li o společné příjmení manželů, lze učinit prohlášení pouze se souhlasem druhého manžela, ~~popřípadě jejich nezletilého a jejich~~ dítěte staršího 15 let.

§ 62

(1) Do matriční knihy lze zapsat jakékoliv existující jméno, a to v správné pravopisné podobě. Nelze zapsat jména zkomolená, zdobnělá a domácká. Fyzické osobě mužského pohlaví nelze zapsat jméno ženské a naopak. Matriční úřad dále nezapíše jméno, pokud je mu známo, že toto jméno užívá žijící sourozenec, mají-li sourozenci společné rodiče. Vzniknou-li pochybnosti o existenci jména nebo jeho správné podobě, je občan povinen předložit doklad vydaný znalcem.⁶⁾

(2) Fyzická osoba je povinna užívat v úředním styku dvě jména, jsou-li zapsána v matriční knize vedené matričním úřadem.

~~(3) Fyzická osoba, která má v matriční knize zapsáno jedno jméno, může před matričním úřadem prohlásit, že bude užívat dvě jména. Při volbě druhého jména platí ustanovení odstavce 1 a § 18. Za nezletilého učiní toto prohlášení jeho zákonní zástupci. U nezletilého staršího 15 let připojí k prohlášení jeho souhlas, bez něhož ke zvolení druhého jména nemůže dojít.~~

(3) Fyzická osoba, která má v matriční knize narození zapsáno jedno jméno, může před kterýmkoli matričním úřadem prohlásit, že bude užívat dvě jména. Při volbě druhého jména platí odstavec 1 a § 18. Za dítě učiní toto prohlášení jeho zákonní zástupci. U dítěte staršího 15 let připojí k prohlášení jeho souhlas, bez něhož ke zvolení druhého jména nemůže dojít. Toto prohlášení lze učinit pouze jednou a nelze je vzít zpět.

(4) Fyzická osoba, která má v matriční knize narození zapsána více než dvě jména a která nabyde státní občanství České republiky, může před příslušným krajským úřadem učinit při převzetí listiny o nabytí státního občanství České republiky nebo listiny o udělení státního občanství České republiky prohlášení, které z nich, popřípadě která dvě z nich, bude v úředním styku užívat. Neučiní-li tak před příslušným krajským úřadem, může toto prohlášení učinit před kterýmkoli matričním úřadem, a to ve lhůtě do 30 dnů od nabytí státního občanství České republiky. Za dítě učiní toto prohlášení jeho zákonní zástupci. U dítěte staršího 15 let připojí k prohlášení jeho souhlas, bez něhož ke zvolení jmen nemůže dojít.

(5) Fyzická osoba, která má v matriční knize narození zapsáno jméno a jméno po otci na pozici druhého jména a která nabyde státní občanství České republiky, může před příslušným krajským úřadem učinit při převzetí listiny o nabytí státního občanství nebo listiny o udělení státního občanství České republiky prohlášení, zda bude jméno

po otci v úředním styku užívat. Neučiní-li tak před příslušným krajským úřadem, může toto prohlášení učinit před kterýmkoli matričním úřadem, a to ve lhůtě do 30 dnů od nabytí státního občanství České republiky. Za dítě učiní toto prohlášení jeho zákonní zástupci. U dítěte staršího 15 let připojí k prohlášení jeho souhlas, bez něhož ke zvolení jmen nemůže dojít. Každá další žádost o upuštění od užívání jména po otci je posuzována jako žádost o změnu jména (§ 72).

~~(4) (6) Prohlášení podle odstavce 3 se činí před matričním úřadem příslušným podle místa trvalého pobytu fyzické osoby, nebo před matričním úřadem, v jehož knize narození je jméno zapsáno. Matriční úřad, v jehož knize narození není zapsáno jméno, jehož se prohlášení týká, postoupí toto prohlášení do 3 pracovních dnů matričnímu úřadu, v jehož knize narození je jméno zapsáno. Toto prohlášení lze učinit pouze jednou a nelze je vzít zpět.~~

~~(5) (7) Jde-li o zápis narození do zvláštní matriky a je-li na cizozemském matričním dokladu uvedeno více jmen, může občan prohlásit, které z nich, popřípadě, která dvě z nich bude užívat. Za nezletilého učiní prohlášení jeho zákonní zástupci.~~

(6) Matriční úřad, který nevede matriční knihu narození, v níž je zapsáno jméno, jehož se prohlášení týká, postoupí toto prohlášení do 3 pracovních dnů matričnímu úřadu, v jehož knize narození je jméno zapsáno. Krajský úřad postoupí prohlášení podle odstavců 4 a 5 do 3 pracovních dnů matričnímu úřadu, v jehož knize narození je jméno zapsáno.

(7) Jde-li o zápis narození do zvláštní matriky a jsou-li na cizozemském matričním dokladu uvedena více než dvě jména, může občan učinit prohlášení, které z nich, popřípadě, která dvě z nich bude užívat. Za dítě učiní prohlášení jeho zákonní zástupci. U dítěte staršího 15 let připojí k prohlášení jeho souhlas, bez něhož ke zvolení jmen nemůže dojít. Jde-li o zápis jména po otci, použije se odstavec 5 obdobně.

§ 63

(1) Užívání české podoby cizojazyčného jména nevyžaduje povolení.

(2) Občan, který chce užívat českou podobu cizojazyčného jména, popřípadě jmen, oznámí tuto skutečnost matričnímu úřadu, ~~v jehož knize narození je jméno, popřípadě jména, zapsáno;~~ není-li to v rozporu s tímto zákonem. V případě pochybnosti, zda jde o českou podobu jména, je oznamovatel povinen předložit vyjádření znalce.⁶⁾ Toto oznámení lze učinit pouze jednou a nelze je vzít zpět.

(3) Matriční úřad, v jehož knize narození není zapsáno jméno, jehož se oznámení podle odstavce 2 týká, postoupí toto oznámení do 3 pracovních dnů matričnímu úřadu, v jehož knize narození je jméno zapsáno.

§ 67

(1) Prohlášení o zvolení jména, popřípadě jmen, obsahuje

- a) jméno, popřípadě jména, příjmení, datum narození a rodné číslo osoby, jejíhož jména se prohlášení týká,
- b) místo narození osoby, jejíhož jména se prohlášení týká,

- c) jméno, popřípadě jména, příjmení, popřípadě rodná příjmení, a datum narození fyzických osob činících prohlášení za nezletilé dítě,
- d) jméno, popřípadě jména, která si zvolí,
- e) ověřený podpis proklašovatelů; je-li prohlášení činěno osobně, ověření podpisů není třeba a matriční úřad na prohlášení poznamená, že bylo podepsáno před ním, popřípadě, že byl podpis, popřípadě podpisy, uznány za vlastní.

(2) K prohlášení se připojí

- a) rodný list osoby, jejíhož jména se prohlášení týká,
- b) pravomocný rozsudek o osvojení, jde-li o postup podle § 64,
- c) rodné listy fyzických osob uvedených v § 62, popřípadě jejich oddací list.

DÍL 2 Příjmení

§ 68

(1) Fyzická osoba, které byl matričním úřadem vydán matriční doklad, má povinnost užívat v úředním styku příjmení, popřípadě více příjmení, která jsou uvedena na tomto matričním dokladu.

~~(2) Rodným příjmením se rozumí příjmení uvedené v knize narození při narození dítěte, určení otcovství nebo osvojení do nabytí svéprávnosti dítěte a v souvislosti se změnou pohlaví.~~

(2) Rodným příjmením se rozumí příjmení uvedené v knize narození

- a) **při narození dítěte podle § 14,**
- b) **při určení nebo popření otcovství k dítěti podle § 16 odst. 2 a 3, § 16a a § 19 odst. 2 a 6,**
- c) **při osvojení dítěte (§ 71a),**
- d) **v souvislosti se změnou pohlaví (§ 72 odst. 5), nebo**
- e) **při uzavření manželství rodičů po narození dítěte.**

(3) Rodným příjmením se dále rozumí příjmení

- a) **uvedené v jazyce národnostní menšiny podle § 26 odst. 3,**
- b) **ve znění po provedení opravy zápisu příjmení v matriční knize podle § 50,**
- c) **užívané v nesprávné podobě, které bude na základě svého prohlášení fyzická osoba nadále používat podle § 58 odst. 5,**
- d) **po změně provedené na základě žádosti podle § 69a odst. 1 a 2 nebo podle § 69b, nebo**
- e) **uvedené v podobě, kterou umožňuje užívat právo a tradice jiného členského státu Evropské unie (§ 70a odst. 1).**

(4) Při zápisu narození, uzavření manželství nebo vzniku partnerství v cizině zvláštní matrika na základě žádosti občana nebo na základě žádosti rodičů dítěte, jehož se zápis týká, a který nebyl v době vzniku matriční události občanem, uvede jeho

příjmení, popřípadě rodné příjmení, v podobě uvedené na cizozemském matričním dokladu, který je podkladem pro provedení zápisu do zvláštní matriky. Není-li jeden rodič znám nebo je zbaven práva určit jméno, popřípadě jména, a příjmení dítěte, uvede se příjmení na základě žádosti druhého z rodičů. U dítěte staršího 15 let připojí k prohlášení jeho souhlas, bez něhož k zápisu příjmení, popřípadě rodného příjmení, nemůže dojít.

§ 69

(1) Příjmení žen se tvoří v souladu s pravidly české mluvnice.

(2) Při zápisu uzavření manželství nebo vzniku partnerství lze na základě žádosti ženy, již se uzavření manželství nebo vznik partnerství týká, uvést v matriční knize příjmení, které bude po uzavření manželství nebo vstupu do partnerství užívat, v mužském tvaru, jde-li o

- a) cizinku,
- b) občanku, která má nebo bude mít trvalý pobyt v cizině,
- c) občanku, jejíž manžel je cizinec nebo jejíž partnerka je cizinka, nebo
- d) občanku, která je jiné než české národnosti.

(3) Při zápisu narození dítěte lze na základě žádosti rodičů uvést příjmení dítěte ženského pohlaví v mužském tvaru, je-li dítě

- a) cizincem,
- b) občanem, který má nebo bude mít trvalý pobyt v cizině,
- c) občanem, jehož jeden z rodičů je cizincem, nebo
- d) občanem, který je jiné než české národnosti.

Není-li jeden rodič znám, ~~je rodičovské odpovědnosti zbaven nebo je výkon jeho rodičovské odpovědnosti v této oblasti omezen nebo pozastaven~~ **nebo je zbaven práva určit jméno, popřípadě jména, a příjmení dítěte**, zapíše se mužský tvar příjmení dítěte ženského pohlaví podle prohlášení druhého z rodičů.

(4) Při zápisu úmrtí cizinky se uvede v matriční knize příjmení ženy, již se zápis týká, v mužském tvaru, je-li jeho užívání prokázáno matričním dokladem, popřípadě jinou veřejnou listinou.

§ 69a

(1) Na základě žádosti ženy, jejíž příjmení je zapsáno v matriční knize v souladu s pravidly české mluvnice, lze uvést její příjmení v mužském tvaru, jde-li o

- a) cizinku,
- b) občanku, která má trvalý pobyt v cizině,
- c) občanku, jejíž manžel je cizinec nebo jejíž partnerka je cizinka, nebo
- d) občanku, která je jiné než české národnosti.

(2) Na základě žádosti rodičů dítěte ženského pohlaví, jehož příjmení je zapsáno v matriční knize v souladu s pravidly české mluvnice, lze uvést jeho příjmení v mužském tvaru, je-li dítě

- a) cizincem,
- b) občanem, který má trvalý pobyt v cizině,
- c) občanem, jehož jeden z rodičů je cizincem, nebo
- d) občanem, který je jiné než české národnosti.

Jde-li o dítě starší 15 let, připojí se k žádosti jeho souhlas, bez něhož nemůže ke změně tvaru příjmení dojít. ~~Není-li jeden rodič znám, je rodičovské odpovědnosti zbaven nebo je výkon jeho rodičovské odpovědnosti v této oblasti omezen nebo pozastaven~~ **nebo je zbaven práva určit jméno, popřípadě jména, a příjmení dítěte**, zapíše se mužský tvar příjmení dítěte ženského pohlaví podle žádosti druhého z rodičů.

(3) Na základě žádosti ženy nebo na základě žádosti rodičů dítěte ženského pohlaví, jejichž příjmení je zapsáno v matriční knize v souladu s pravidly české mluvnice, lze uvést příjmení v jiné podobě, kterou pravidla české mluvnice umožňují. Jde-li o dítě starší 15 let, připojí se k žádosti jeho souhlas, bez něhož nemůže ke změně tvaru příjmení dojít. Není-li jeden rodič znám nebo je zbaven práva určit jméno, popřípadě jména, a příjmení dítěte, zapíše se tvar příjmení dítěte ženského pohlaví podle žádosti druhého z rodičů.

~~(3)~~ **(4)** Žádost podle ~~odstavce 1 nebo 2~~ **odstavců 1 až 3** lze podat u kteréhokoli matričního úřadu nebo u zastupitelského úřadu České republiky.

~~(4)~~ **(5)** Do poznámky matričního dokladu matriční úřad nebo registrující matriční úřad vyznačí, odkdy užívá žena nebo dítě ženského pohlaví své příjmení v mužském tvaru **nebo v jiné podobě, kterou pravidla české mluvnice umožňují.**

~~(5)~~ **(6)** Uvede-li se příjmení ženy nebo dítěte ženského pohlaví v mužském tvaru ~~podle odstavce 1 nebo 2~~ **nebo v jiné podobě, kterou pravidla české mluvnice umožňují, podle odstavců 1 až 3**, další matriční doklady se vydávají s příjmením v tomto tvaru.

~~(6)~~ **(7)** Žádost o užívání příjmení v mužském tvaru **nebo v jiné podobě, kterou pravidla české mluvnice umožňují**, lze podat pouze jednou. ~~Veškeré další žádosti o uvedení téhož příjmení v mužském tvaru jsou posuzovány jako změna příjmení (§ 72).~~ **Každá další žádost o uvedení téhož příjmení v mužském tvaru nebo v jiné podobě, kterou pravidla české mluvnice umožňují, je posuzována jako žádost o změnu příjmení (§ 72).**

§ 69b

Užívá-li žena v souladu s § 69 nebo § 69a příjmení v mužském tvaru, může u kteréhokoli matričního úřadu požádat o užívání svého příjmení v souladu s pravidly české mluvnice. Jde-li o dítě starší 15 let, připojí se k žádosti jeho souhlas, bez něhož nemůže ke změně tvaru příjmení dojít. ~~Není-li jeden rodič znám, je rodičovské odpovědnosti zbaven nebo je výkon jeho rodičovské odpovědnosti v této oblasti omezen nebo pozastaven, zapíše se mužský tvar příjmení dítěte ženského pohlaví podle žádosti druhého z rodičů.~~ **Není jeden rodič znám nebo je zbaven práva určit jméno, popřípadě jména, a příjmení dítěte, zapíše se příjmení dítěte ženského pohlaví v souladu s pravidly české mluvnice podle žádosti druhého z rodičů.**

§ 70

(1) Občan může užívat více příjmení pouze za těchto podmínek:

- a) nabyt-li je podle dříve platných předpisů a je oprávněn je užívat podle tohoto zákona, anebo
- b) prohlásil-li souhlasně při uzavírání manželství, že příjmení druhého snoubence užívajícího více příjmení bude jejich příjmením společným, anebo
- c) prohlásil-li při uzavírání manželství, že spolu se společným příjmením bude užívat a na druhém místě uvádět příjmení předchozí,²⁰⁾ nebo
- d) jde-li o příjmení dítěte po jeho rodičích, kteří jsou oprávněni užívat více příjmení, nebo
- e) nabyt-li je v souvislosti s osvojením²⁷⁾.

(2) Fyzická osoba, jejíž příjmení jsou zapsána v knize narození nebo v knize manželství, může před kterýmkoli matričním úřadem prohlásit, že bude užívat pouze jedno, popřípadě dvě příjmení. Za trvání manželství lze takovéto prohlášení učinit pouze souhlasným prohlášením manželů. Prohlásila-li fyzická osoba při uzavírání manželství, že spolu se společným příjmením bude užívat a na druhém místě uvádět příjmení předchozí, nelze prohlášením upustit od užívání společného příjmení, jestliže toto manželství trvá.

(3) Prohlásila-li fyzická osoba při uzavírání manželství, že si ponechá své dosavadní příjmení, které je složeno z více příjmení, a tato příjmení užívají společně nezletilé děti manželů, prohlášení o upuštění od užívání příjmení lze za trvání manželství učinit pouze se souhlasem druhého manžela a vztahuje se i na společně nezletilé děti manželů. **Na dítě, které dovršilo 15 let, se prohlášení vztahuje, připojilo-li k němu svůj souhlas.**

~~(4) Ponechají-li si manželé po uzavření manželství svá dosavadní příjmení, mohou i později učinit prohlášení před kterýmkoli matričním úřadem, že se dohodli na společném příjmení jednoho z nich. Prohlášení se vztahuje i na společně nezletilé děti manželů. V poznámce oddacího listu matriční úřad vyznačí, odkdy manželé užívají společné příjmení²⁸⁾.~~

(4) Ponechají-li si manželé po uzavření manželství svá dosavadní příjmení, mohou i později učinit prohlášení před kterýmkoli matričním úřadem, že se dohodli

- a) na společném příjmení jednoho z nich, nebo**
- b) že příjmení jednoho z nich bude jejich příjmením společným, a ten, jehož příjmení není příjmením společným, bude ke společnému příjmení na druhém místě připojovat své dosavadní příjmení.**

(5) Prohlášení se vztahuje i na společně děti manželů. Na dítě, které dovršilo 15 let, se prohlášení vztahuje, připojilo-li k němu svůj souhlas. V poznámce oddacího listu matriční úřad vyznačí, odkdy manželé užívají společné příjmení. Prohlášení lze učinit pouze jednou a nelze vzít zpět. Každé další prohlášení je posuzováno jako žádost o změnu příjmení (§ 72).

(6) Mají-li manželé příjmení jednoho z nich a ten, jehož příjmení není příjmením společným, ke společnému příjmení na druhém místě připojuje své dosavadní příjmení, může i později učinit prohlášení před kterýmkoli matričním úřadem, že od používání svého dosavadního příjmení upouští⁴¹⁾. Prohlášení lze učinit pouze jednou a nelze je vzít zpět. Každé další prohlášení je posuzováno jako žádost o změnu příjmení (§ 72).

⁴¹⁾ § 661 odst. 3 občanského zákoníku, ve znění pozdějších předpisů.

~~(5)~~ (7) Při zápisu manželství uzavřeného na území cizího státu zvláštní matrika na základě žádosti občana uvede jeho příjmení i příjmení jeho manžela v podobě uvedené na cizozemském matričním dokladu nebo dokladu totožnosti anebo v potvrzení cizího státu.

~~(6)~~ (8) Postupem podle odstavce ~~5~~ 7 запиše zvláštní matrika i manželství, které bylo uzavřeno na území cizího státu přede dnem 1. července 2012.

⁸⁾ § 776 odst. 1 občanského zákoníku.

²⁰⁾ § 660 písm. c) občanského zákoníku.

²³⁾ § 778 občanského zákoníku.

²⁷⁾ § 835 odst. 2 a § 851 odst. 2 občanského zákoníku.

²⁸⁾ § 661 odst. 2 občanského zákoníku.

§ 70a

(1) Matriční úřad na základě prohlášení občana, který je současně státním občanem jiného členského státu Evropské unie, uvede v matriční knize jméno, popřípadě jména, nebo příjmení občana v podobě, kterou mu umožňuje užívat právo a tradice tohoto jiného členského státu Evropské unie, prokáže-li občan jeho užívání matričním dokladem, popřípadě jinou veřejnou listinou tohoto jiného členského státu Evropské unie. ~~Prohlášení se činí před matričním úřadem, v jehož knize narození nebo, knize manželství je jméno, popřípadě jména, nebo příjmení zapsáno. Prohlášení se činí před kterýmkoli matričním úřadem. Matriční úřad, který nevede matriční knihu, v níž je jméno, popřípadě jména, nebo příjmení, jehož se prohlášení týká, zapsáno, postoupí toto prohlášení do 3 pracovních dnů matričnímu úřadu, v jehož knize narození, knize manželství nebo knize partnerství je jméno, popřípadě jména, nebo příjmení zapsáno. U nezletilého dítěte staršího 15 let se k prohlášení připojí jeho souhlas, bez něhož k prohlášení nemůže dojít. Prohlášení lze učinit pouze jednou a nelze je vzít zpět.~~

(2) K prohlášení podle odstavce 1 ~~nezletilého~~ dítěte musí být přiložen písemný souhlas druhého rodiče nebo pravomocné rozhodnutí soudu nahrazující tento souhlas. Není-li souhlas činěn před matričním úřadem, musí být podpis na listině obsahující souhlas druhého rodiče úředně ověřen. Není-li jeden rodič znám, ~~je rodičovské odpovědnosti zbaven nebo je výkon jeho rodičovské odpovědnosti v této oblasti omezen nebo pozastaven nebo je zbaven práva určit jméno, popřípadě jména, a příjmení dítěte, zapíše se prohlášení podle druhého z rodičů.~~

§ 71a

~~Po zrušení osvojení může osvojenec prohlásit před kterýmkoli matričním úřadem, že si příjmení nabyté v souvislosti s osvojením ponechá.²⁹⁾~~

(1) Osvojenec mladší 12 let má příjmení osvojitele; společný osvojenec manželů má jejich společné příjmení nebo příjmení jednoho z nich určené pro společné děti manželů⁴²⁾.

(2) Dověřil-li osvojenec 12 let, může osvojitel s jeho souhlasem před kterýmkoli matričním úřadem prohlásit, že osvojenec bude

- a) mít příjmení osvojitele,
- b) mít příjmení podle odstavce 1, jde-li o společného osvojenec, nebo
- c) osvojitelovo příjmení připojovat ke svému příjmení.

(3) Má-li osvojenec připojované příjmení, lze osvojitelovo příjmení připojit jen k prvnímu příjmení osvojenec; má-li osvojitel připojované příjmení, lze k osvojenecovu příjmení připojit jen první příjmení osvojitele⁴³⁾.

(4) Osvojitel, popřípadě osvojitelé, prokáže svoji totožnost a k prohlášení připojí

- a) pravomocný rozsudek o osvojení,
- b) rodný list osvojenec a
- c) souhlas osvojenec staršího 12 let.

(5) Osvojenec, který dovršil 12 let, může do 6 měsíců po zrušení osvojení před kterýmkoli matričním úřadem prohlásit, že si ponechá příjmení nabyté v souvislosti s osvojením. Nedojde-li k prohlášení ve stanovené lhůtě, zapíše se do knihy narození jeho příjmení před osvojením²⁹⁾.

⁴²⁾ § 835 odst. 1 a § 860 odst. 1 a 2 občanského zákoníku, ve znění pozdějších předpisů.

⁴³⁾ § 835 odst. 2 občanského zákoníku, ve znění pozdějších předpisů.

§ 71b

(1) Souhlasí-li s tím osvojitel, může zletilý osvojenec před kterýmkoli matričním úřadem prohlásit, že bude

- a) mít jeho příjmení,
- b) mít příjmení jednoho z nich určené pro společné děti manželů⁴²⁾, jde-li o společného osvojenec, nebo
- c) osvojitelovo příjmení připojovat k svému příjmení.

(2) Trvá-li manželství osvojitele a mají-li manželé společné příjmení, vyžaduje se souhlas i druhého manžela.

(3) Trvá-li manželství osvojenec a mají-li manželé společné příjmení, může osvojenec připojit osvojitelovo příjmení k svému příjmení nebo změnit příjmení na osvojitelovo, popřípadě na příjmení podle odstavce 1 písm. b), jde-li o společného osvojenec, jen se souhlasem svého manžela⁴⁴⁾.

(4) Zletilý osvojenec prokáže svoji totožnost a k prohlášení před kterýmkoli matričním úřadem připojí

- a) pravomocný rozsudek o osvojení,
- b) rodný list, popřípadě oddací list, žije-li v platném manželství,
- c) souhlas osvojitele,
- d) souhlas manžela osvojitele, žije-li osvojitel v platném manželství,
- e) souhlas svého manžela, žije-li v platném manželství.

(5) Není-li souhlas osvojitele, manžela osvojitele a manžela osvojenice činěn před matričním úřadem, musí být jejich podpis na souhlasu úředně ověřen.

⁴⁴⁾ § 851 odst. 2 a 3 občanského zákoníku, ve znění pozdějších předpisů.

DÍL 3 Změna jména a příjmení

§ 72

(1) Jméno, popřípadě jména, nebo příjmení, popřípadě více příjmení, která je fyzická osoba povinna užívat, lze změnit fyzické osobě pouze na základě její žádosti, případně žádosti jejích zákonných zástupců.

(2) Změna příjmení se povolí zejména tehdy, jde-li o příjmení hanlivé, nebo směšné, nebo je-li pro to vážný důvod.

(3) Změna jména se nepovolí, žádá-li fyzická osoba mužského pohlaví o změnu na jméno ženské, nebo naopak, žádá-li o změnu jména na jméno neexistující, zkomolené, zdobné, domácké, nebo na jméno, které má žijící sourozenec společných rodičů. Vzniknou-li pochybnosti o existenci jména nebo jeho správné podobě, je žadatel povinen předložit doklad vydaný znalcem.⁶⁾

~~(4) Změna jména nebo příjmení se nepovolí, jestliže by změna byla v rozporu s potřebami a zájmy nezletilého.~~

(4) Změna jména, popřípadě jmen, nebo příjmení se nepovolí,

- a) jestliže by změna byla v rozporu s potřebami a zájmy dítěte,**
- b) jde-li o změnu jména, popřípadě jmen, dítěte nebo o změnu příjmení dítěte na příjmení poručníka, popřípadě poručníků,**
- c) jde-li o změnu jména, popřípadě jmen, dítěte nebo o změnu příjmení dítěte na příjmení pěstouna, popřípadě pěstounů, nebo**
- d) jde-li o změnu jména, popřípadě jmen, dítěte nebo o změnu příjmení dítěte na příjmení osoby, do jejíž péče bylo dítě svěřeno, nejde-li o jednoho z rodičů.**

(5) Matriční úřad povolí na základě žádosti fyzické osoby a potvrzení poskytovatele zdravotních služeb změnu jména, popřípadě jmen, a příjmení

- a) na neutrální jméno a příjmení, byla-li zahájena léčba pro změnu pohlaví, nebo
- b) na jiné jméno, popřípadě jména, a příjmení, byla-li léčba pro změnu pohlaví dokončena²⁴⁾.

Nepožádá-li fyzická osoba po změně pohlaví o změnu jména a příjmení, matriční úřad uvede v knize narození její příjmení v souladu s pravidly české mluvnice ve tvaru odpovídajícím novému pohlaví; jméno do knihy narození nezapíše a učiní o tom oznámení soudu.

(6) Fyzické osobě, která není občanem, lze povolit změnu jména nebo příjmení, jen má-li povolen trvalý pobyt podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky nebo jí byl udělen azyl nebo doplňková ochrana podle zákona o azylu.

§ 73

~~(1) Za trvání manželství může být změna příjmení povolena pouze na základě souhlasu obou manželů.~~

~~(2) Mají-li manželé společné příjmení a je-li povolena změna příjmení jednomu z nich, vztahuje se tato změna i na příjmení druhého manžela a příjmení jejich nezletilých dětí.~~

~~(3) Mají-li manželé a rodiče dítěte různá příjmení, změna příjmení toho z manželů, jehož příjmení má nezletilý, se vztahuje i na nezletilého.~~

~~(4) Mají-li manželé společné příjmení jeden z nich užívá a na druhém místě uvádí příjmení předchozí, může jim být povolena změna pouze tohoto společného příjmení.~~

(1) Za trvání manželství může být povolena změna pouze společného příjmení manželů na základě souhlasu obou manželů.

(2) Je-li povolena změna příjmení jednomu z manželů, vztahuje se tato změna i na příjmení druhého manžela a příjmení jejich dětí, a to i dosud nenarozených. Dověřilo-li dítě 15 let, je třeba, aby se změnou svého příjmení souhlasilo.

(3) Mají-li manželé společné příjmení a jeden z nich užívá a na druhém místě uvádí příjmení předchozí, může jim být povolena změna pouze společného příjmení.

§ 73a

U fyzických osob, které změnily osobní stav a kterým byla povolena změna ~~rodného~~ příjmení, se povolená změna příjmení zapisuje v knize manželství nebo v knize partnerství; ~~popřípadě v knize úmrtí v zápise úmrtí zemřelého manžela, popřípadě partnera.~~

§ 74

(1) O žádosti o povolení změny jména nebo příjmení rozhoduje matriční úřad, v jehož správním obvodu je žadatel přihlášen k trvalému pobytu; u ~~nezletilých~~ dětí rozhoduje matriční úřad v místě trvalého pobytu dítěte.

(2) Pokud žadatel, popřípadě ~~nezletilé~~ dítě, není na území České republiky přihlášen k trvalému pobytu, je příslušný k projednání žádosti matriční úřad podle místa posledního trvalého pobytu na území České republiky. Pokud není ani takový pobyt, je příslušný k projednání žádosti Úřad městské části Praha 1.

(3) Jsou-li pro to závažné důvody, může matriční úřad postoupit žádost k vyřízení matričnímu úřadu, v jehož knize narození je jméno nebo příjmení, které má být změněno, zapsáno.

§ 75

Žádost o povolení změny jména nebo příjmení obsahuje

- a) jméno, popřípadě jména, příjmení, popřípadě rodné příjmení, datum a místo narození, případně datum a místo uzavření manželství nebo vzniku partnerství^{8a)} žadatele,
- b) rodné číslo,
- c) místo trvalého pobytu žadatele, popřípadě ~~nezletilého~~ dítěte,
- d) jméno, popřípadě jména, nebo příjmení, které si žadatel zvolil,
- e) jméno, popřípadě jména, příjmení, popřípadě rodné příjmení, datum a místo narození manžela, popřípadě ~~nezletilých~~ dětí, vztahuje-li se změna jména, nebo příjmení i na tyto fyzické osoby,
- f) údaj o státním občanství žadatele, nebo ~~nezletilého~~ dítěte,
- g) odůvodnění.

§ 76

(1) K žádosti o povolení změny jména, nebo příjmení musí být přiložen

- a) rodný, popřípadě oddací, list žadatele, nebo ~~nezletilého~~ dítěte, popřípadě doklad o uzavřeném partnerství^{8a)},
- b) jde-li o osoby rozvedené, pravomocný rozsudek o rozvodu manželství,
- c) jde-li o osoby, jejichž partnerství^{8a)} zaniklo, pravomocné rozhodnutí soudu o zrušení partnerství, anebo úmrtní list zemřelého partnera^{8a)},
- d) jde-li o osoby ovdovělé, úmrtní list,
- e) doklad o místu trvalého pobytu na území České republiky,
- f) doklad o státním občanství¹⁶⁾,
- g) souhlas fyzické osoby starší 15 let, jde-li o změnu jejího jména, popřípadě jmen a příjmení.

(2) K žádosti o povolení změny jména nebo příjmení ~~nezletilého~~ dítěte musí být dále přiložen písemný souhlas druhého rodiče, nebo pravomocné rozhodnutí soudu nahrazující tento souhlas.

(3) Není-li souhlas činěn před matričním úřadem, který rozhoduje o změně jména, nebo příjmení ~~nezletilého~~ dítěte, musí být podpis na souhlasu s uvedenou změnou úředně ověřen.

(4) Doklad podle odstavce 2 není třeba předkládat, pokud

- a) druhý rodič zemřel; v tom případě se k žádosti přiloží jeho úmrtní list, anebo
- b) pokud byl druhý rodič ~~rodičovské odpovědnosti zbaven nebo byl výkon jeho rodičovské odpovědnosti v této oblasti omezen nebo pozastaven~~ **zbaven práva určit jméno, popřípadě jména, a příjmení dítěte**; v tom případě se k žádosti přiloží pravomocný rozsudek, nebo
- c) není známo místo trvalého pobytu druhého rodiče.

HLAVA III PŘESTUPKY

§ 79a

(1) Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

- a) úmyslně zničí, poškodí nebo zneužije matriční doklad, vysvědčení o právní způsobilosti k uzavření manželství nebo vysvědčení o právní způsobilosti ke vstupu do partnerství a osvědčení, že snoubenci splnili všechny požadavky pro uzavření církevního sňatku,
- b) nesplní oznamovací povinnost matričnímu úřadu při narození, úmrtí, uzavření manželství nebo registrovaném partnerství stanovenou tímto zákonem nebo úmyslně uvede při plnění oznamovací povinnosti nesprávné údaje,
- c) v rozporu s § 61 odst. 1 a § 68 odst. 1 úmyslně neužívá v úředním styku jméno, popřípadě jména nebo příjmení, popřípadě více příjmení, která jsou uvedena na matričním dokladu vydaném matričním úřadem v České republice, nebo
- d) určí otcovství souhlasným prohlášením rodičů k témuž dítěti opakovaně před jiným matričním úřadem nebo před soudem nebo při určování otcovství souhlasným prohlášením rodičů nepravdivě prohlásí, že neprobíhá soudní řízení o určení otcovství k tomuto dítěti.**

(2) Za přestupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu do 10 000 Kč.

§ 82a

(1) Matriční úřad sdělí krajskému úřadu do 31. ledna následujícího kalendářního roku počet souhlasných prohlášení rodičů o určení rodičovství, která před ním byla v uplynulém kalendářním roce učiněna.

(2) Krajský úřad informuje ministerstvo do 31. března následujícího kalendářního roku o počtu souhlasných prohlášení rodičů o určení rodičovství, která byla učiněna v uplynulém kalendářním roce před matričními úřady v jeho správním obvodu, a to v členění podle jednotlivých matričních úřadů.

§ 86

(1) Fyzická osoba, která má v matriční knize zapsána k 31. prosinci 1949 dvě jména, může před matričním úřadem prohlásit, že bude tato jména užívat. Má-li v této matriční knize zapsána více než dvě jména, může před matričním úřadem prohlásit, které jméno z těchto zapsaných jmen bude užívat jako druhé.

~~(2) Prohlášení se činí před matričním úřadem příslušným podle místa trvalého pobytu fyzické osoby, nebo matričním úřadem, v jehož knize narození jsou jména zapsána.~~
Prohlášení se činí před kterýmkoli matričním úřadem. Matriční úřad, v jehož knize narození nejsou zapsána jména, jichž se prohlášení týká, postoupí toto prohlášení do 3 pracovních dnů matričnímu úřadu, v jehož knize narození jsou jména zapsána. Toto prohlášení lze učinit pouze jednou a nelze je vzít zpět.

~~§ 87~~

~~Pokud se žadatelé podle § 5, § 8a odst. 1 písm. a) nebo d), § 8a odst. 2 písm. a) nebo e), § 8a odst. 3 nebo 4, § 12, 13, § 16 odst. 6, § 19, § 25 odst. 1 písm. a) nebo d), § 25 odst. 2 nebo 3, § 25 odst. 6, § 25 odst. 7 písm. a), § 25a odst. 1 písm. a) nebo e), § 25a odst. 2 písm. a), § 25b, § 26 odst. 2 nebo 3, § 28, 45, § 46 odst. 3, § 53, § 57 odst. 2, § 62 odst. 1, 3 nebo 5, § 63 odst. 2, § 64 odst. 1, § 69 až 71 nebo § 86 odst. 1 nevyhoví v plném rozsahu, vydá se o tom rozhodnutí.~~

§ 87

(1) Pokud se žadatelé podle § 5, § 8a odst. 1 písm. a), c) až e), § 8a odst. 2 písm. a), c) nebo d), § 8a odst. 3 až 7, § 12, 13, § 13a odst. 4, § 16 odst. 7 a 9, § 16a, § 17a, § 19 odst. 1 až 7, § 25 odst. 1 písm. a), c) až e), § 25 odst. 2, 3, 5 až 8, § 25a odst. 1 písm. a), c) nebo d), § 25a odst. 2, § 25b, § 26 odst. 2 až 4, § 28, § 45, § 46 odst. 3, § 53, § 57 odst. 2, § 58 odst. 5, § 62 odst. 1, 3 až 6 nebo 8, § 63 odst. 2, § 64 odst. 1, § 68 odst. 4, § 69 až 71b nebo § 86 odst. 1 nevyhoví v plném rozsahu, vydá se o tom rozhodnutí.

(2) Pro vydávání dokladů podle tohoto zákona se nepoužije ustanovení § 151 správního řádu.

§ 91

(1) Matriční doklady

- a) vyhotovené orgány příslušnými k jejich vydání podle předpisů platných k 31. prosinci 1949 (rodný, případně rodný a křestní, popřípadě křestní a rodný, nebo oddací, anebo úmrtní list), nebo
- b) vyhotovené podle právních předpisů platných k počátku účinnosti tohoto zákona (rodný, oddací, nebo úmrtní list),
zůstávají i nadále v platnosti a mají charakter veřejných listin, pokud nedošlo ke změně skutečností v nich uvedených (§ 58).

(2) Křestní list se považuje za veřejnou listinu prokazující narození za předpokladu, že

- a) obsahuje údaje uváděné v době jeho vydání v rodném listu,
- b) byl vydán do 31. prosince 1949- a
- c) **nedošlo ke změně údajů v něm uvedených podle § 58.**

§ 96

Ministerstvo stanoví prováděcím právním předpisem

- a) matriční úřady a jejich správní obvody,
- b) registrující matriční úřady a jejich správní obvody,
- c) podrobnosti o technickém způsobu vedení předem svázaných matričních knih,
- d) způsob a postup při vedení rejstříku,
- e) postup při zapisování do matričních knih,
- f) postup při vydávání matričních dokladů, potvrzení a doslovných výpisů z matričních knih,

- g) způsob označení a spojení vícejazyčného standardního formuláře s matričním dokladem, vysvědčením o právní způsobilosti k uzavření manželství a vysvědčením o právní způsobilosti ke vstupu do partnerství,
- h) postup při zasílání matričních dokladů do ciziny,
- i) obecné podmínky pro vedení sbírky listin a nahlížení do ní,
- j) postup při vydávání osvědčení⁴⁾ a vysvědčení,
- k) postup při zápisu oznámení o užívání příjmení po rozvodu,
- l) postup při uvádění příjmení žen v matričních knihách a na matričních dokladech,
- m) vzory matričních tiskopisů, **vzory souhlasného prohlášení rodičů o určení otcovství a vzory prohlášení manžela matky dítěte, popřípadě jejího bývalého manžela, muže, který tvrdí, že je otcem dítěte, a matky dítěte,**
- n) vzor potvrzení poskytovatele zdravotních služeb o zahájení a ukončení léčby pro změnu pohlaví,
- o) způsob a postup ověřování odborné způsobilosti pro výkon funkce matrikáře,
- p) postup při provádění zápisů do zvláštní matriky,
- q) postup při předávání matričních knih a sbírek listin k archivaci- ,
- r) **datový formát a strukturu dat matričních událostí, matričních skutečností, změn a oprav vedených pomocí výpočetní techniky.**

ČÁST DRUHÁ Změna občanského zákoníku

§ 458

Zákonný zástupce nebo opatrovník není oprávněn za zastoupeného právně jednat v záležitostech týkajících se vzniku a zániku manželství, **určování a popírání rodičovství**, výkonu rodičovských povinností a práv, jakož i pořízení pro případ smrti nebo prohlášení o vydědění a jejich odvolání.

§ 483

~~(1) Neschválil-li to soud, nesmí opatrovník vyslovit souhlas se změnou osobního stavu opatrovance.~~

~~(2)~~ **(1)** Spravuje-li opatrovník opatrovancovo jmění, nesmí bez souhlasu soudu, nerozhodl-li soud o dalších omezeních,

- a) zavázat opatrovance k plnění některému z členů opatrovnické rady nebo osoby tomuto členu blízké,
- b) nabýt pro opatrovance nemovitou věc nebo podíl na ní, ani opatrovancovu nemovitou věc nebo podíl na ní zcizit či zatížit,
- c) nabýt pro opatrovance obchodní závod, podíl na obchodním závodu nebo podíl na právnické osobě, ani tento majetek zcizit nebo zatížit; to neplatí, jedná-li se o nabytí účastnických nebo podobných cenných papírů zajišťujících bezpečný výnos,
- d) uzavřít za opatrovance smlouvu zavazující ho k trvajícimu nebo opakovanému plnění na dobu delší než tři roky,
- e) odmítnout dědictví nebo jiné plnění z pozůstalosti, nebo
- f) zavázat opatrovance k bezúplatnému plnění jiné osobě, ledaže se jedná o dar poskytnutý k obvyklé příležitosti podle zásad slušnosti v přiměřeném rozsahu a opatrovanec je schopen úsudku a projevil s darem souhlas.

~~(3)~~ **(2)** Bez zřetele na ustanovení odstavce ~~2~~ **1** opatrovník nesmí, neschválil-li to soud, naložit s majetkem opatrovance, jedná-li se o

- a) nabytí nebo zcizení majetku v hodnotě převyšující částku odpovídající pětisetnásobku životního minima jednotlivce podle jiného právního předpisu,
- b) nabytí nebo zcizení majetku převyšující jednu polovinu opatrovanceva majetku, ledaže tato polovina představuje hodnotu jen nepatrnou a nejedná se o věc, která je pro opatrovance věcí zvláštní oblíby, nebo
- c) přijetí nebo poskytnutí půjčky, úvěru nebo jistoty v hodnotách uvedených pod písmenem a) nebo b).

~~(4)~~ **(3)** Soud si před rozhodnutím podle odstavců ~~1 až 3~~ **1 a 2** vyžádá stanovisko opatrovnické rady. Nesdělí-li opatrovnická rada soudu stanovisko v přiměřené lhůtě, potom soud rozhodne sám.

§ 661

(1) Ponechají-li si snoubenci svá dosavadní příjmení, prohlásí při sňatečném obřadu také, které z jejich příjmení bude příjmením jejich společných dětí.

(2) Ponechali-li si manželé svá dosavadní příjmení, mohou i později učinit prohlášení orgánu veřejné moci, že se dohodli na společném příjmení jednoho z nich **nebo na příjmení podle § 660 písm. c).**

(3) Mají-li manželé příjmení podle § 660 písm. c), mohou i později učinit prohlášení orgánu veřejné moci, že jeden z nich od připojovaného příjmení upouští.

(4) Mají-li manželé společné příjmení, mohou i později učinit prohlášení orgánu veřejné moci, že jeden z nich bude ke společnému příjmení na druhém místě připojovat příjmení, které měl před uzavřením manželství.

§ 777

(1) Narodí-li se dítě v době ~~mezi zahájením řízení o rozvodu manželství a třicátým dnem po rozvodu manželství~~ **od uzavření manželství do uplynutí třicátého dne poté, co manželství zaniklo nebo bylo prohlášeno za neplatné**, a manžel, popřípadě bývalý manžel matky prohlásí, že není otcem dítěte, zatímco jiný muž prohlásí, že je otcem dítěte, má se za to, že otcem je tento muž, připojí-li se matka k oběma prohlášením. **Takto lze určit otcovství i k dítěti ještě nenarozenému, je-li již počato.**

(2) Prohlášení manžela matky dítěte, popřípadě jejího bývalého manžela, muže, který tvrdí, že je otcem dítěte, a matky dítěte se činí v řízení před soudem, zahájeném na návrh některého z nich, **nebo před matričním úřadem**; návrh lze podat **nebo prohlášení před matričním úřadem učinit** nejpozději do uplynutí jednoho roku od narození dítěte. **Ten, kdo není plně svéprávný, může učinit prohlášení pouze před soudem.**

~~(3) K určení otcovství k dítěti podle odstavců 1 a 2 nemůže dojít dříve, dokud nenabude právní moci rozhodnutí o rozvodu manželství.~~

~~(4) Jde-li o řízení o neplatnost manželství, použijí se odstavce 1 až 3 obdobně.~~

§ 778

Narodí-li se dítě, které je počato umělým oplodněním, ženě neprovdané, má se za to, že otcem dítěte je muž, který dal k umělému oplodnění souhlas; **to platí i tehdy, narodí-li se dítě do uplynutí třicátého dne poté, co manželství zaniklo nebo bylo prohlášeno za neplatné.**

§ 780

Činí-li prohlášení ten, kdo není plně svéprávný, může je učinit pouze před soudem. ~~Soud podle okolností případu posoudí, zda ten, kdo není plně svéprávný, je schopen jednat sám, nebo zda za něho bude jednat jeho opatrovník.~~

§ 785

(1) Manžel může do šesti měsíců ode dne, kdy se dozvěděl o skutečnostech zakládajících důvodnou pochybnost, že je otcem dítěte, které se narodilo jeho manželce, popřít své otcovství u soudu, nejpozději však do šesti let od narození dítěte. Otcovství popírá vůči dítěti a matce, jsou-li oba naživu, a nežije-li jeden z nich, vůči druhému; není-li naživu žádný z nich, manžel toto právo nemá.

~~(2) Byla-li svéprávnost manžela před uplynutím popěrné šestileté lhůty omezena tak, že sám otcovství popřít nemůže, může je popřít jeho opatrovník, kterého pro tento účel jmenuje soud, a to ve lhůtě šesti měsíců od jmenování soudem.~~

§ 790

(1) Muž, jehož otcovství bylo určeno souhlasným prohlášením rodičů, může otcovství k dítěti popřít, jen je-li vyloučeno, že by mohl být otcem dítěte. Může tak učinit do šesti měsíců ode dne, kdy bylo takto otcovství určeno; dojde-li k určení otcovství před narozením dítěte, neskončí lhůta dříve než šest měsíců po jeho narození.

(2) Ustanovení § 785 ~~odst. 1~~ věta druhá a § 785 ~~odst. 2~~ platí obdobně.

§ 835

(1) Osvojenec **mladší dvanácti let** má příjmení osvojitele; společný osvojenec manželů má příjmení, které bylo určeno pro jejich děti při uzavření manželství **podle § 860.**

(2) Nesouhlasí-li osvojenec, který má právo vyslovit se ke svému příjmení, se změnou svého příjmení, rozhodne soud, že osvojenec bude ke svému příjmení připojovat příjmení osvojitele. **Dovršil-li osvojenec dvanácti let, může osvojitel s jeho souhlasem před matričním úřadem prohlásit, že osvojenec bude mít příjmení osvojitele, popřípadě příjmení podle § 860, jde-li o společného osvojenec, nebo prohlásit, že osvojenec bude osvojitelovo příjmení připojovat ke svému příjmení.** Má-li osvojenec připojované příjmení, lze osvojitelovo příjmení připojit jen k prvnímu příjmení osvojenec; má-li osvojitel připojované příjmení, lze k osvojenecovu příjmení připojit jen první příjmení osvojitele.

§ 842

Osvojenec bude mít po zrušení osvojení příjmení, které měl před osvojením, ledaže **osvojenec, který dovršil dvanácti let, prohlásí před matričním úřadem**, že si stávající příjmení ponechá.

§ 851

(1) Osvojení zletilého nemá vliv na jeho příjmení.

(2) Souhlasí-li s tím osvojitel, může osvojenec ~~připojit~~ **před matričním úřadem prohlásit, že bude mít jeho příjmení, popřípadě příjmení podle § 860, jde-li o společného osvojenec, nebo prohlásit, že bude osvojitelovo příjmení připojovat** k svému příjmení; trvá-li manželství osvojitela a mají-li manželé společné příjmení, vyžaduje se souhlas i druhého manžela.

(3) Trvá-li manželství osvojenec a mají-li manželé společné příjmení, může osvojenec připojit osvojitelovo příjmení k svému příjmení **nebo změnit příjmení na osvojitelovo, popřípadě na příjmení podle § 860, jde-li o společného osvojenec**, jen se souhlasem svého manžela.

§ 860

~~(1) Dítě má příjmení určené při uzavření manželství svých rodičů pro společné děti manželů. Dítě má společné příjmení rodičů nebo příjmení jednoho z nich určené pro společné děti manželů.~~

(2) Nemá-li dítě příjmení podle odstavce 1, zvolí rodiče pro dítě příjmení jednoho z nich; jinak jeho příjmení určí soud. Totéž platí o osobním jménu dítěte.

(3) **Došlo-li ke změně společného příjmení manželů nebo příjmení jednoho z nich určeného pro jejich společné děti, vztahuje se tato změna i na příjmení jejich dříve narozeného dítěte. Dověršilo-li však toto dítě patnácti let, je tato změna jeho příjmení možná prohlášením rodičů před matričním úřadem se souhlasem dítěte.**

§ 861

(1) Je-li znám jen jeden z rodičů, má dítě jeho příjmení. Tento rodič také určí osobní jméno dítěte; jinak je určí soud.

(2) **Došlo-li k popření rodičovství, bude mít dítě příjmení jediného rodiče. Dověršilo-li však dítě patnácti let, je tato změna jeho příjmení možná prohlášením dítěte nebo rodiče se souhlasem dítěte před matričním úřadem.**

§ 863

~~(1) Ke změně příjmení dítěte podle § 862 je třeba vyjádření dítěte za stejných podmínek jako v jiných záležitostech týkajících se dítěte; je-li dítě starší patnácti let, je třeba, aby se změnou svého příjmení souhlasilo.~~

~~2) Ustanovení § 862 nelze použít, dosáhlo-li dítě zletilosti.~~

(1) **Ke změně osobního jména nebo příjmení dítěte je třeba vyjádření dítěte za stejných podmínek jako v jiných záležitostech, které se ho týkají. Dověršilo-li dítě patnácti let, je třeba, aby se změnou souhlasilo.**

(2) Změna osobního jména nebo příjmení prohlášením rodiče není možná, dosáhlo-li dítě zletilosti.

ČÁST TŘETÍ

Změna zákona o správních poplatcích

POLOŽKA 11

Vydání povolení změny

a) příjmení hanlivého, výstředního, směšného, zkomoleného, cizojazyčného nebo na dřívější příjmení	Kč 100,-
b) jména nebo příjmení v ostatních případech	Kč 1. 000,-

Osvobození

1. Od poplatku podle této položky je osvobozena změna příjmení, k níž dochází prohlášením rozvedeného manžela, že přijímá opět své dřívější příjmení nebo příjmení rodné, popřípadě, že upouští od užívání společného příjmení vedle příjmení dřívějšího, byla-li tato skutečnost oznámena do šesti měsíců po nabytí právní moci rozsudku o rozvodu.

2. Od poplatku podle této položky je osvobozena změna nebo oprava jména osvojených dětí nebo změna, kterou je nutno provést v důsledku nesprávných nebo neúplných zápisů v matrice nebo v důsledku uvedení nesprávných údajů na vydaných matričních dokladech.

3. Od poplatku podle této položky je osvobozena změna jména a příjmení osoby v případě změny pohlaví.

4. Od poplatku podle této položky je osvobozena změna příjmení partnera za trvání registrovaného partnerství na příjmení druhého partnera.

Poznámky

1. Za změnu příjmení manželů, rodičů nebo rodiče a jejich ~~nezletilých~~ dětí na společné příjmení se vybírá jen jeden poplatek.

2. Za změnu příjmení více ~~nezletilých~~ dětí téhož rodiče se vybírá jen jeden poplatek.

~~3. Podle písmene a) této položky se vybírá poplatek za povolení změny příjmení dítěte svěřeného do náhradní rodinné péče na příjmení poručníka nebo pěstouna, na společné příjmení poručníků nebo pěstounů anebo příjmení dohodnuté pro jejich vlastní děti, pokud poručníky nebo pěstouny jsou prarodiče nebo sourozenci rodičů nezletilých dětí.~~

3. 4. Dřívějším příjmením se pro účely tohoto zákona rozumí jen nejbližší předcházející příjmení.

POLOŽKA 12

- a) Uzavření manželství mezi snoubenci nebo vstup do registrovaného partnerství osobami, nemají-li trvalý pobyt na území České republiky

Kč 3 000,-

- b) Uzavření manželství mezi snoubenci nebo vstup do registrovaného partnerství osobami, z nichž pouze jeden má trvalý pobyt na území České republiky
Kč 2 000,-
- c) Vydání povolení uzavřít manželství **nebo vstoupit do registrovaného partnerství** mimo ~~stanovenou dobu nebo mimo úředně určenou místnost~~ **určené místo nebo dobu**
Kč 1 000,-
- d) Vydání vysvědčení o právní způsobilosti k uzavření manželství nebo vysvědčení o právní způsobilosti ke vstupu do registrovaného partnerství v cizině nebo s cizincem
Kč 500,-

Poznámky

1. Poplatek podle písmen a) až c) této položky se vybírá jen od jednoho ze snoubenců nebo jen od jedné osoby vstupující do registrovaného partnerství.

2. Poplatek podle písmen c) této položky se vybírá jen jednou, povoluje-li se uzavření manželství mimo úředně určenou místnost a současně i mimo stanovenou dobu.

Osvobození od poplatku

Od poplatku podle písmene c) této položky jsou osvobozeny osoby těžce zdravotně postižené.

ČÁST ČTVRTÁ Změna zákona o ověřování

§ 18

(1) Žadatel o legalizaci, popřípadě svědci, jde-li o legalizaci podle § 10 odst. 4, předloží k prokázání své totožnosti platný

a) občanský průkaz⁹⁾, řidičský průkaz¹⁷⁾ nebo cestovní doklad¹⁰⁾, jde-li o státního občana České republiky,

b) cestovní doklad, průkaz totožnosti občana členského státu Evropské unie, **smluvního státu Dohody o Evropském hospodářském prostoru nebo Švýcarské konfederace** nebo doklad opravňující k pobytu na území České republiky podle zvláštního právního předpisu¹¹⁾, jde-li o cizince, nebo

c) identifikační průkaz vydaný Ministerstvem zahraničních věcí České republiky podle zvláštního právního předpisu¹⁸⁾, jde-li o osobu požívající výsad a imunit podle mezinárodního práva.

(2) Doklad podle odstavce 1 písm. b) nebo c) lze k prokázání totožnosti použít pouze tehdy, obsahuje-li fotografii držitele.

¹⁰⁾ Zákon č. 329/1999 Sb., o cestovních dokladech, ve znění pozdějších předpisů.

¹¹⁾ Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁷⁾ Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách

některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů.
18) § 180b zákona č. 326/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů.“

ČÁST PÁTÁ

Změna zákona o zvláštních řízeních soudních

§ 416

**Určení otcovství ~~po rozvodu nebo prohlášení manželství za neplatné~~ **souhlasným
prohlášením matky, manžela a domnělého otce****

(1) ~~Byl-li podán návrh na určení otcovství souhlasným prohlášením k dítěti, které se narodilo v době mezi zahájením řízení o rozvodu manželství nebo o neplatnost manželství a třístým dnem po rozvodu manželství nebo prohlášení manželství za neplatné, vyslechne soud matku, manžela i toho, kdo prohlašuje, že je otcem dítěte. Příslušným je soud podle § 417.~~

(2) Dojde-li k souhlasnému prohlášení účastníků o tom, kdo je otcem dítěte, uvede to soud do protokolu a oznámí matričnímu úřadu, který vede knihu narození, v níž je dítě zapsáno.

~~(3) Byl-li návrh podán před pravomocným skončením řízení o rozvod nebo neplatnost manželství, soud řízení přeruší do doby, než rozsudek, kterým bylo rozhodnuto o tom, že manželství je neplatné nebo se rozvádí, nabude právní moci. Bylo-li řízení o rozvod manželství nebo neplatnost manželství zastaveno, nebo byl-li návrh na rozvod manželství nebo na neplatnost manželství pravomocně zamítnut, soud řízení zastaví.~~

§ 443

Příjmení osvojenec

~~(1) V rozsudku, jímž se vyslovuje osvojení, uvede soud i příjmení, které osvojenec bude mít.~~

~~(2) Ustanovení odstavce 1 platí pro rozsudek o zrušení osvojení přiměřeně.~~

§ 451

Rozhodnutí

~~(1) Ve věci samé rozhoduje soud rozsudkem.~~

~~(2) Je-li to třeba, rozhodne soud o příjmení osvojenec.~~